

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ: Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
Περιγραφή μαθήματος.....	3
Μέρος 1 – Εκπαιδευτικό περιεχόμενο – Μεθοδολογία.....	4
Συνάντηση 1: Χτίζοντας μία ευρωπαϊκή κοινότητα – κοινές αξίες και κανόνες	4
Δραστηριότητα 1 – Το Νησί.....	6
Δραστηριότητα 2 – Κοινές ευρωπαϊκές αξίες	7
Δραστηριότητα 3 – Το Δέντρο των Ευρωπαϊκών Αξιών.....	9
Δραστηριότητα 4 – Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εργαστήριο ρητορικής	10
Συνάντηση 2: Συμμετοχή Ευρωπαίων πολιτών	14
Δραστηριότητα 1 – Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ).....	15
Δραστηριότητα 2 – Συντάσσοντας τη δική μας ΕΠΠ.....	17
Συνάντηση 3 – Βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»	18
Δραστηριότητα 1: – Προετοιμασία της βραδιάς δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»	18
Δραστηριότητα 2: – Βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»	20
Δραστηριότητα 3 – Αξιολόγηση.....	20
Μέρος 2 – Πληροφορίες.....	21
Εργαλεία για την κατανόηση της ευρωπαϊκής Ένωσης και των εργασιών της.....	22
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	23
Ο νομοθετικός ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	24
Πώς ψηφίζονται οι νόμοι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;	28
Η νομοθετική διαδικασία.....	29
Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία.....	30
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	32
Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλιο των Υπουργών ή Συμβούλιο)	34
Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ)	35
Πηγές και Βιβλιογραφία.....	37

Περιγραφή μαθήματος

Η σπουδαιότητα του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καθημερινότητα των πολιτών της είναι κάτι που συχνά υποτιμάται. Ωστόσο, οι αποφάσεις της ΕΕ έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα στους τομείς της πολιτικής, των οικονομικών και του πολιτισμού, δεδομένης της θέσης της ως σημαντικού διεθνούς οργανισμού. Αντιλαμβανόμενοι και κατανοώντας τον τρόπο λειτουργίας της ΕΕ και τον τρόπο με τον οποίον οι πολίτες της μπορούν να συμμετέχουν στις εργασίες της, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εκτιμήσουν καλύτερα τόσο τον ρόλο της, όσο και τα δικά τους δικαιώματα ως Ευρωπαίων πολιτών.

Ως συμπληρωματική προσέγγιση των σχολικών προγραμμάτων, το πρόγραμμα R EU CONNECTED, το οποίο αποτελεί μέρος του προγράμματος Erasmus+, βοηθάει τους μαθητές της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να αντιληφθούν καλύτερα τον σύγχρονο κόσμο μας. Στόχος του προγράμματος είναι να δώσει στους μαθητές το κλειδί για να αισθανθούν ότι η ευρωπαϊκή ιθαγένεια είναι κάτι που τους αφορά. Προσφέρει ένα μάθημα που αποτελείται από 3 συναντήσεις, με στόχο να τους διευκολύνει να κατανοήσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ και την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ECI) και να βελτιώσουν τις δεξιότητες ρητορικής και επιχειρηματολογίας τους.

Τα μαθήματα, που επικεντρώνονται στη διάδραση, ολοκληρώνονται με μία βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη» η οποία υλοποιείται σε συνεργασία με την Αντιπροσωπία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη Ελλάδα.

Καθόλη τη διάρκεια του μαθήματος, οι μαθητές διευρύνουν τις γνώσεις τους για τον γενικότερο τρόπο λειτουργίας και τους θεσμούς της ΕΕ και αποκτούν τις απαιτούμενες δεξιότητες, προκειμένου να σχεδιάσουν και να υποβάλλουν μία Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών. Είναι ένα όργανο συμμετοχικής δημοκρατίας το οποίο προσφέρει στους Ευρωπαίους πολίτες τη δυνατότητα να υποβάλλουν συγκεκριμένες νομικές τροποποιήσεις σε έναν από τους τομείς στους οποίους η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διατηρεί το δικαίωμα να καταθέσει νομικές προτάσεις. Μέσα από παιχνίδια ρόλων και ένα εργαστήριο ρητορικής επιθυμούμε να αναπτύξουμε την ικανότητα αναστοχασμού των μαθητών, την ικανότητά τους να επιχειρηματολογούν και να μιλούν δημόσια, αλλά και να αναπτύξουν δεξιότητες από τις οποίες θα μπορούν να επωφελούνται καθόλη τη διάρκεια της σχολικής τους σταδιοδρομίας.

Προκειμένου να συμβάλλουμε στην εδραίωση του συγκεκριμένου προγράμματος, θα παρέχουμε απαραίτητο υλικό για την οργάνωση των διαφόρων συναντήσεων. Στην σελίδα 21 θα βρείτε ορισμένες αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες, τις αξίες, τους θεσμούς και τη διαδικασία της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών. Θα βλέπετε τη σημείωση «βλέπε σελίδα [αριθμός σελίδας]» σε κάθε δραστηριότητα, όπου αυτές οι πληροφορίες κρίνονται απαραίτητες. Μη διστάσετε να ανατρέξετε στη βιβλιογραφία και τα επισυναπτόμενα παραρτήματα. Ίσως αποδειχτούν χρήσιμα.

Θέμα: Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των μαθητών, ως πολιτών της ΕΕ., μέσα από ένα εργαστήριο με θέμα την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών

Κατάλληλο για: τελική εκδήλωση μαθητών γυμνασίου (βραδιά με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»)

Γενικοί Στόχοι:

- Ενίσχυση της δέσμευσης των μαθητών ως πολιτών.
- Ανάπτυξη της κατανόησής τους πάνω στους θεσμούς της ΕΕ και τον τρόπο λειτουργίας τους.
- Διευκόλυνση των μαθητών να κατανοήσουν καλύτερα τις δυνατότητες και ικανότητες της ενεργούς συμμετοχής των πολιτών.
- Ενίσχυση του αισθήματος των μαθητών ότι ανήκουν στην ΕΕ και κατά συνέπεια ενίσχυση της Ευρωπαϊκής ιθαγένειας.
- Ενίσχυση των δεξιοτήτων τους, έτσι ώστε να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και διαδικασιών επίλυσης θεμάτων δημοσίου συμφέροντος.
- Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μαθητών όσον αφορά στο να μιλούν δημόσια.

Μέρος 1: Εκπαιδευτικό περιεχόμενο - Μεθοδολογία

Συνάντηση 1: Χτίζοντας μία ευρωπαϊκή κοινότητα – κοινές αξίες και κανόνες

Διάρκεια: 90 έως 120 λεπτά

Απαραίτητος εξοπλισμός: πίνακας, μαρκαδόροι, υπολογιστής, προβολέας

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

- Κατανόηση των κοινών κοινωνικών στόχων και της επίδρασής τους στην καθημερινή μας ζωή.
- Κατανόηση των θεμελιωδών αξιών προκειμένου να δομηθεί μία κοινότητα σε τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- Ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων: ενεργητική ακρόαση, σύνθεση ερωτήσεων, παρουσίαση, δημόσιος λόγος, αναγνώριση και σεβασμός των διαφορετικών φωνών και προοπτικών, συνεργασία.

Έγγραφα:

- Βιβλίο μαθητή 1
- Κοινή Μεθοδολογία

Προσοχή: σε αυτό το στάδιο προτείνονται αρκετές δραστηριότητες. Παρακαλώ διαβάστε κάθε μία ξεχωριστά και επιλέξτε την πιο κατάλληλη. Ανάλογα με τον χρόνο που έχετε στη διάθεσή σας και τις προτιμήσεις σας, μπορείτε να επιλέξετε μία ή περισσότερες δραστηριότητες.

Δραστηριότητα 1 – Το Νησί

Το επίκεντρο της συγκεκριμένης άσκησης είναι η συζήτηση με τους μαθητές για τις θεμελιώδεις αξίες που θα πρέπει να διατηρεί και να υπερασπίζεται μία κοινωνία. Προσφέρει τόσο τη δυνατότητα να μάθουν να διακρίνουν ανάμεσα σε αξίες και κανόνες όσο και να συζητούν και να επιχειρηματολογούν για τις διαφορετικές απόψεις που μπορεί να έχουν για την κοινωνία.

Οργάνωση: αρκετές ομάδες 4 έως 6 ατόμων, ανάλογα με το μέγεθος της τάξης.

Σενάριο: Κάνετε τις διακοπές σας σε ένα κρουαζιερόπλοιο. Το πλοίο βυθίζεται εξαιτίας ενός μεγάλου ατυχήματος. Εσείς καταφέρνετε να επιβιώσετε και να φτάσετε στο πιο κοντινό νησί μαζί με κάποιους άλλους ανθρώπους. Είστε οι μόνοι άνθρωποι πάνω στο νησί.

Εργασία: σκεφτείτε τι είδος κοινωνία θέλατε να θεμελιώσετε στο νησί, τον τρόπο με τον οποίον θα την οργανώσετε μαζί με τους άλλους ανθρώπους, τον τρόπο ζωής σας εκεί, τι πρέπει να κάνετε για να υλοποιήσετε το σχέδιό σας για μία κοινωνία; Ποιες είναι οι πιο σημαντικές αξίες για σας και τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας; Με ποιον τρόπο θα το καταφέρατε; Τι θα κάνετε ώστε να διασφαλίσετε ότι οι αξίες που έχετε επιλέξει θα γίνουν σεβαστές; Οι κανόνες που θα διέπουν την κοινωνία σας πρέπει να βασίζονται στο σύστημα αξιών και αρχών σας.

Πρόταση: εάν πιστεύετε ότι η διάκριση ανάμεσα στις αξίες και αρχές/κανόνες θα είναι πολύ δύσκολη ή αφηρημένη για τους μαθητές σας, παραλείψτε αυτό το βήμα.

Παράδειγμα:

Αξίες και κανόνες:

- Ελευθερία - έχουμε όλοι την ελευθερία να εκφράζουμε τη γνώμη μας, χωρίς να ενοχλούμε ο ένας τον άλλον.
- Καθαρό περιβάλλον - δεν πετάμε τα σκουπίδια μας στη φύση, τα κρατάμε στην άκρη και κάνουμε διαχωρισμό απορριμμάτων.

Συζητήστε με τους μαθητές σας και δημιουργήστε μία σύνδεση με τον πραγματικό κόσμο:

Ένας/μία εκπρόσωπος κάθε ομάδας θα πρέπει να παρουσιάσει τις αξίες τις οποίες η ομάδα του/της θεωρεί τις πιο σημαντικές για το νησί.

Ερωτήσεις για την κάθε ομάδα / όλους τους συμμετέχοντες:

Κατάφερε η ομάδα σας να συμφωνήσει σε όλα τα σημεία; Πώς αντιμετωπίσατε τις διαφωνίες ή συγκρούσεις; Ποιες θεωρείτε τις πιο σημαντικές ανάγκες της νέας σας κοινωνίας; Οι κανόνες που έχετε εισαγάγει για το νησί σας είναι εμπνευσμένοι από αυτούς που ήδη γνωρίζετε ή έχετε σχεδιάσει εντελώς νέους κανόνες;

Προσοχή:

Είναι σημαντικό να ρωτήσετε τους μαθητές σας τι είναι το πιο σημαντικό για αυτούς σε μία κοινωνία. Για να πάρετε απαντήσεις ξεκινήστε, ζητώντας τους να σκεφτούν με ποιον τρόπο λειτουργεί η τάξη τους, το σχολείο τους ή η ποδοσφαιρική τους ομάδα.

Οι μαθητές δουλεύουν σε μικρές ομάδες: μετά από μία σύντομη ανταλλαγή απόψεων, γράφουν τα πιο σημαντικά πράγματα σε διαφορετικά φύλλα, έπειτα τα κολλάνε – με τη βοήθεια του καθηγητή τους - σε έναν μεγάλο πίνακα, ένα μεγάλο φύλλο χαρτί, σχηματίζοντας κατηγορίες, όπως για παράδειγμα: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, ΒΟΗΘΕΙΑ, ΦΙΛΙΑ, ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, ΕΙΡΗΝΗ, ΤΑΞΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ.

Δραστηριότητα 2 – Κοινές Ευρωπαϊκές Αξίες

Στόχος της συγκεκριμένης δραστηριότητας είναι να απαριθμήσετε τις διαφορετικές αξίες και κανόνες που υπάρχουν στα Συντάγματα των κρατών μελών, στην ιδρυτική Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ή ακόμα και εκείνες στις οποίες αναφέρθηκαν οι μαθητές σας κατά τη διάρκεια της άσκησης Το Νησί (Δραστηριότητα 1). Γράψτε όλες τις αξίες στον πίνακα για να είναι ευκολότερη η σύγκριση.

Έχει ενδιαφέρον να βάλετε τους μαθητές σας να συζητήσουν για το πώς αισθάνονται για αυτές τις αξίες, θέτοντάς τους διαφορετικές ερωτήσεις όπως:

- Πώς εξηγείτε την απουσία ορισμένων αξιών σε ένα από αυτά τα κείμενα;
- Υπάρχουν ορισμένες αξίες ή κανόνες ή ορισμένα κενά που αποτελούν πρόκληση για σας;
- Πιστεύετε ότι πρέπει να προστεθούν ορισμένες αξίες;
- Γιατί ορισμένες αξίες που έχετε επιλέξει για το νησί σας είναι διαφορετικές από εκείνες στα Συντάγματα των κρατών μελών;
- κτλ.

Παρουσιάζει ενδιαφέρον να συγκρίνετε τις αξίες που έχουν αναφέρει οι μαθητές σας με εκείνες που περιλαμβάνονται στα εθνικά Συντάγματα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γνωρίζοντας ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση υπερασπίζεται θεμελιώδεις αξίες (βλέπε τα παρακάτω παραδείγματα), έχει ενδιαφέρον να δει κανείς σε ποιο βαθμό αυτές ενσωματώνονται από όλα τα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, για να ενταχθεί μία προς ένταξη χώρα στην ΕΕ πρέπει να αποδείξει ότι σέβεται τις θεμελιώδεις ευρωπαϊκές αξίες μέσα στην ίδια της την κοινωνία.

Ακολουθούν ορισμένα αποσπάσματα από διαφορετικά Συντάγματα και Συνθήκες που αναφέρουν τις αξίες της χώρας τους και τα οποία μπορούν να συγκριθούν μεταξύ τους:

Άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (TEU)

«Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών».

Άρθρο 1 του Συντάγματος της Γαλλίας του 1958

Η Γαλλία είναι μια δημοκρατική και κοινωνική δημοκρατία αδιαίρετη, κοσμική. Παρέχει ισότητα ενώπιον του νόμου για όλους τους πολίτες χωρίς διάκριση καταγωγής, φυλής ή θρησκείας. Σέβεται όλες τις πεποιθήσεις. Οι θεσμοί της είναι αποκεντρωμένοι

Ο νόμος προωθεί την ίση πρόσβαση ανδρών και γυναικών τόσο σε εκλεγμένες πολιτικές θέσεις όσο και σε θέσεις κοινωνικής και επαγγελματικής ευθύνης.

Άρθρο 3 του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Κροατίας

Η ελευθερία, τα ίσα δικαιώματα, η εθνική ισότητα, η ειρήνη, η κοινωνική δικαιοσύνη, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το απαραβίαστο της ιδιοκτησίας, η προστασία της φύσης και του ανθρώπινου περιβάλλοντος, το κράτος δικαίου και ένα δημοκρατικό πολυκομματικό σύστημα αποτελούν τις υψηλότερες αξίες για τη συνταγματική τάξη της Δημοκρατίας της Κροατίας.

Άρθρο 2 του Συντάγματος της Δημοκρατίας της Πολωνίας

Εμείς, το πολωνικό έθνος – πολίτες της Δημοκρατίας, τόσο όσοι πιστεύουν στον Θεό, την πηγή της αλήθειας, της δικαιοσύνης της καλοσύνης και της ομορφιάς όσο και εκείνοι που δεν συμμερίζονται αυτή την πίστη και που αντλούν αυτές τις πανανθρώπινες αξίες από άλλες πηγές...

Άρθρο 5 του Συντάγματος της Ελλάδας

Όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων. Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο.

Άρθρο 3 του Συντάγματος της Ιταλικής Δημοκρατίας

Όλοι οι πολίτες απολαμβάνουν ισότιμα κοινωνική αξιοπρέπεια και είναι απόλυτα ίσοι ενώπιον του νόμου, ανεξάρτητα από το φύλο, τη φυλή, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τις πολιτικές πεποιθήσεις και τις προσωπικές ή κοινωνικές συνθήκες. Η Δημοκρατία αποσκοπεί να απομακρύνει κάθε εμπόδιο οικονομικής και κοινωνικής φύσης που περιορίζει de facto την ελευθερία και την ισότητα των πολιτών και εμποδίζει την απόλυτη ανάπτυξη κάθε ανθρώπου και την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των εργαζομένων στην πολιτική, οικονομική και κοινωνική οργάνωση της χώρας.

Συμπέρασμα:

Ρωτήστε τους μαθητές εάν αισθάνονται ότι είναι πολίτες της ΕΕ και αφήστε τους να εξηγήσουν.

Μπορείτε να προσκαλέσετε μαθητές από άλλες χώρες (εκτός ΕΕ), εάν υπάρχουν, να σας διηγηθούν την ιστορία τους και να μοιραστούν μαζί σας την εμπειρία της οικογένειάς τους για το πώς είναι να ζει και να εργάζεται κανείς σε μία από τις χώρες της ΕΕ.

Ρωτήστε τους μαθητές σας τι σημαίνει γι' αυτούς να ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουν επίγνωση πώς μεταφράζεται αυτό στην καθημερινή τους ζωή;

Μπορείτε να τους κατευθύνετε αναφέροντας θέματα όπως ελευθερία μετακίνησης για ανθρώπους (ταξίδια, διαβίωση, εργασία και σπουδές σε χώρες της ΕΕ), ελευθερία κυκλοφορίας για αγαθά, υπηρεσίες και κεφάλαια, κοινοτικό δίκαιο σε αρκετούς τομείς (μόλυνση του αέρα, ποιότητα βρεφικών παιχνιδιών, παραγωγή φαγητού κτλ.).

Ρωτήστε τους μαθητές εάν γνωρίζουν την ύπαρξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων, χρηματοδοτούμενων από τη Ευρωπαϊκή Ένωση στην πόλη ή την περιοχή τους: αναζητήστε αρκετά παραδείγματα ή έργα στο διαδίκτυο. Εξηγήστε τους ότι επί σειρά ετών η ΕΕ παρείχε υποστήριξη σε Περιφέρειες, πόλεις και ομάδες πολιτών που το είχαν ανάγκη.

Δραστηριότητα 3 – Το Δέντρο των Ευρωπαϊκών Αξιών

Ποιες είναι οι αξίες της ΕΕ που συχνά απειλούνται;

Πώς μπορούμε να τις προστατέψουμε και να τις ενδυναμώσουμε;

Οι αξίες που υπερασπίζεται η ΕΕ είναι θεμελιώδεις για πολίτες και κράτη, ωστόσο αυτό δεν σημαίνει ότι γίνονται απολύτως σεβαστές. Τέτοιες αξίες όπως είναι η αλληλεγγύη, η ισότητα, η ευημερία, το κράτος δικαίου ή η κοινοτική ασφάλεια είναι κατά κάποιον τρόπο υπό συνεχή απειλή.

Ζητήστε από τους μαθητές να εργαστούν σε ομάδες δύο ή τριών ατόμων και να βρουν παραδείγματα παραβίασης ή ελλιπούς τήρησης των συγκεκριμένων αξιών στην ΕΕ.

Μπορούν να καταγράψουν αρκετά από αυτά τα παραδείγματα σε ένα χαρτί και να τα κρατήσετε στο δικό σας «Δέντρο των Ευρωπαϊκών Αξιών».

Οικοδομώντας ένα σύμβολο, το Δέντρο των Ευρωπαϊκών Αξιών

Βάλτε τους μαθητές να σχεδιάσουν το δικό τους «Δέντρο των Ευρωπαϊκών Αξιών» και στη συνέχεια εκθέστε το στην τάξη ή τον διάδρομο του σχολείου. Φέρτε μία γλάστρα ή έναν κουβά γεμάτο με άμμο· τοποθετήστε ένα μεγάλο κλαδί δέντρου μέσα στη γλάστρα ή τον κουβά το οποίο θα αντιπροσωπεύει το «Δέντρο της Ευρώπης». Οι μαθητές θα κρεμάσουν στολίδια τα οποία θα έχουν ένα ειδικό βάρος, όπως τις φωτογραφίες τους, προσωπικά τους σλόγκαν και σλόγκαν της τάξης. Μπορεί να είναι και φωτογραφίες περιπτώσεων ή αντικειμένων που σχετίζονται με τις αξίες που έχουν επιλέξει, συμπεριλαμβανομένων φωτογραφιών που έχουν κόψει από περιοδικά και έχουν κολλήσει πάνω σε χαρτόνι με την περιγραφή και/ή ένα hashtag, π.χ. # ισότητα, # συνεργασία, # δημοκρατία.

Στο δέντρο μπορείτε επίσης να κρεμάσετε ερωτήσεις που σχετίζονται με τις αξίες και είναι σημαντικές για τους μαθητές. Σε αυτές ίσως περιλαμβάνονται απειλές προς την ΕΕ, επιλογές ορισμένων κρατών, το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως:

- Ποια θα είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση μετά το Brexit του Ηνωμένου Βασιλείου;
- Πώς θα μπορέσει η ΕΕ να προστατέψει καλύτερα τα δικαιώματα των παιδιών;
- Υπάρχει δυνατότητα να αποκλειστεί μία χώρα που δεν σέβεται τις αξίες της ΕΕ;
- Γιατί οι ευρωπαϊκές χώρες δεν είναι αλληλέγγυες προς τους πρόσφυγες;
- Ποιο είναι το μέλλον της ΕΕ;

Για να υπάρχει διαφοροποίηση ανάμεσα σε αυτές τις ερωτήσεις μπορείτε να τις γράψετε με διαφορετικά χρώματα ή να τις κολλήσετε πάνω σε διαφορετικά κουτιά. Στο δέντρο μπορείτε να προσθέσετε εικόνες από

¹ <https://what-europe-does-for-me.eu/fr/portal>

διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και ακόμα και φωτογραφίες νέων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα R-EU-CONNECTED.

Σχεδιάζοντας ένα κοινό Δάσος Ευρωπαϊκών Αξιών

Τραβήξτε αρκετές φωτογραφίες από το δέντρο σας: μία φωτογραφία να απεικονίζει ολόκληρο το δέντρο, μία ή δύο μέρη του δέντρου και κάποιες *selfies* μπροστά στο δέντρο. Όσοι έχουν σχεδιάσει στολίδια μπορούν να τραβήξουν φωτογραφίες μαζί με τα έργα τους και τους φίλους ή τους συγγενείς τους. Οι φωτογραφίες μπορούν να προστεθούν από τον διαχειριστή της ιστοσελίδας στο Facebook σε μία γκαλερί φωτογραφιών που παρουσιάζει τις ευρωπαϊκές αξίες. Ο σκοπός είναι να αποκτήσει κανείς μία διαφοροποιημένη συνολική εικόνα των διαφορετικών Δέντρων των Ευρωπαϊκών Αξιών. Αφού ολοκληρωθεί η ανάρτηση των φωτογραφιών και προσθέτοντας τα δέντρα των άλλων χωρών, θα αναδυθεί ένα «πολύχρωμο και πολυεθνικό Δάσος Ευρωπαϊκών Αξιών».

Εκτίμηση και αξιολόγηση της εργασίας

Ζητήστε από όλους να αξιολογήσουν τη ροή της δουλειάς, όπως και τα αποτελέσματα και να απαντήσουν δύο ερωτήσεις: Πώς σας φάνηκε το μάθημα και ποιες αλλαγές θα προτείνατε;

Ζητήστε από τους μαθητές να σας πουν ποιο μέρος του εργαστηρίου προτιμούν;

Δραστηριότητα 4 – Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εργαστήριο ρητορικής

Προβολή βίντεο:

Ξεκινήστε με την προβολή μίας εκπαιδευτικής ταινίας μικρού μήκους. Θα δώσει έμφαση στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των θεσμών της. Θα βρείτε ορισμένες ταινίες στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που ερευνούν την ιστορία της Ένωσης και έχουν ως θέμα τη λειτουργία της.

Μετά την προβολή, ανταλλάξτε απόψεις με τους μαθητές για τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Μην ξεχνάτε ότι στόχος είναι να θυμούνται τους τρεις πιο σημαντικούς θεσμούς (βλέπε σελίδες 24 έως 25 και 32 έως 35).

- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρουσίαση της νομοθετικής διαδικασίας: (βλέπε σελίδες 28 έως 30)

Έπειτα από αυτό το σύντομο βίντεο, θα ακολουθήσει ανταλλαγή απόψεων με τους μαθητές, προκειμένου να εκτιμήσετε τις γνώσεις τους για τους Ευρωπαϊκούς θεσμούς και τι θυμούνται από το βίντεο αυτό. Μετά την ανταλλαγή ιδεών, θα ακολουθήσει μία άσκηση: χαρτογράφηση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην Ευρώπη, επεξηγώντας τους τρεις θεσμούς και τους ρόλους τους. Στόχος της άσκησης είναι να παρουσιαστεί με απλό τρόπο η νομοθετική διαδικασία και η διάδραση ανάμεσα στο Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή.

Συζητήστε τη νομοθετική διαδικασία με τους μαθητές: ποιος έχει την αρμοδιότητα να προτείνει έναν νόμο; Εξηγήστε σύντομα πώς και από ποιον ένας νόμος συμπεριλαμβάνεται σε κάθε εθνική νομοθεσία και δώστε έμφαση στο γεγονός ότι οι αρμόδιοι διαφέρουν ανάλογα με την χώρα.

Επιλέξτε ένα από τα παρακάτω:

1. Εργαστήριο ρητορικής

Στόχος είναι να βοηθήσετε τους μαθητές να αναπτύξουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες.

Μπορείτε να οργανώσετε αυτό το εργαστήριο μόνοι σας ή να προσκαλέσετε κάποιον ειδικό, για παράδειγμα έναν θεατροπαιδαγωγό ο οποίος με την εμπειρία του θα συνδράμει στο εργαστήριο αυτό.

Ξεκινήστε με ασκήσεις για φωνητικό ζέσταμα για να ετοιμάσετε τους μαθητές σας για την επόμενη άσκηση.

Συζητήστε με τους μαθητές σας τους κανόνες που πρέπει να ακολουθήσουν όταν θα απευθύνονται σε κοινό: ίσια στάση σώματος, ψηλά το κεφάλι, καθαρή και δυνατή φωνή. Προσπαθήστε να δομήσετε το εργαστήριο γύρω από αρκετές θεματικές, όπως είναι οι συμμετέχοντες, η στάση σώματος, ο τόνος της φωνής, η έκφραση και το λεξιλόγιο. Αυτό το μέρος είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς κατά τη διάρκεια της τελικής εκδήλωσης στο τέλος των μαθημάτων, θα παρουσιάσουν την δική τους Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ) και τις δικές τους ερωτήσεις μπροστά σε κοινό, συμμαθητές και ειδικούς.

Εκτός από τον κώδικα καλής συμπεριφοράς, αυτή η παρέμβαση ίσως τους επιτρέψει να είναι περισσότερο άνετοι όταν μιλάνε δημόσια και να αισθάνονται λιγότερο αμήχανοι μπροστά σε κοινό.

2. Επικεντρωθείτε σε ένα γνωστικό στοιχείο:

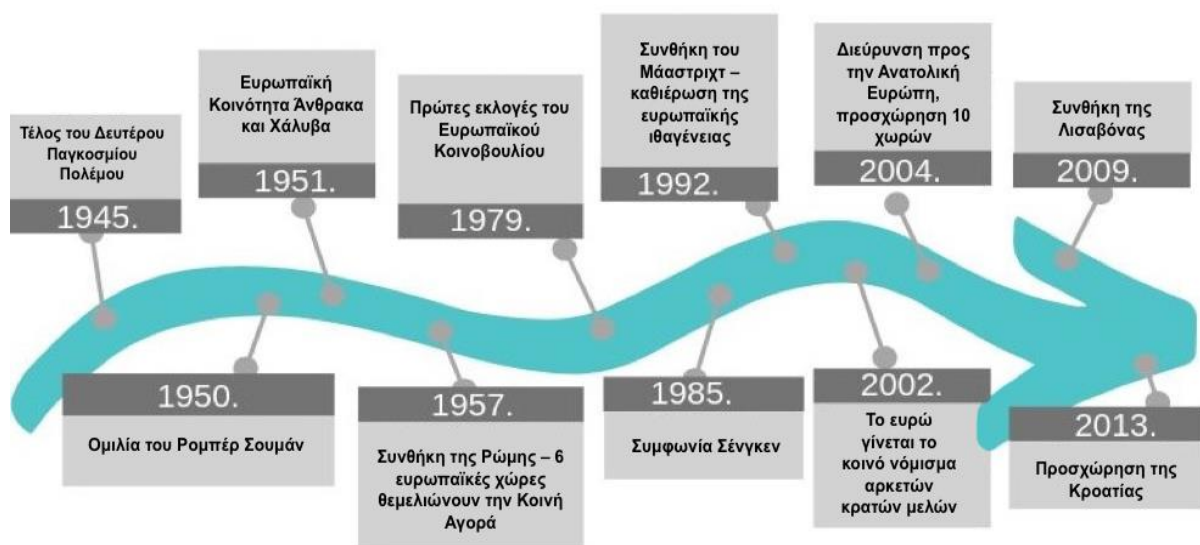
Μπορείτε να αναπτύξετε τα ακόλουθα θέματα:

- Θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Δεξιότητες και κάθε είδους νομικές πράξεις (αποκλειστικές, κοινές, υποστηρικτικές και συντονιστικές δεξιότητες) (βλέπε σελίδες 33 έως 34).
- Ιεραρχία νομικών προτύπων στην ΕΕ.

3. Χρονολόγιο:

Επιπλέον, μπορείτε να σχεδιάσετε ένα χρονολόγιο για τη δική σας χώρα και την Ευρωπαϊκή Ένωση με τους μαθητές σας.

- Ένα χρονολόγιο δημιουργίας του δικού σας κράτους με τη χρήση οπτικών μέσων (αφίσες, χάρτες) που θα παρουσιάζουν τα βασικά γεγονότα. Μπορείτε επίσης να φτιάξετε ένα ημερολόγιο του πότε και πώς η ευρωπαϊκή ιδέα αναπτύχθηκε στη χώρα σας.
- Ένα χρονολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρει τις Συνθήκες και τους στόχους αυτών με αφίσες

Κουίζ: Στο τέλος της συνάντησης, ζητήστε από τους μαθητές να απαντήσουν στο ακόλουθο κουίζ, προκειμένου να ελέγξετε εάν έχουν εμπεδώσει τις πληροφορίες: η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί ένα σύνθετο αντικείμενο, το οποίο για πολλούς μπορεί να είναι δυσνόητο.

1. Σε ποιο σώμα ανήκει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

- A) Νομικό
- B) Νομοθετικό
- Γ) Εκτελεστικό

2. Πότε γιορτάζεται η Ημέρα της Ευρώπης;

- A) 1η Σεπτεμβρίου
- B) 9η Μαΐου
- Γ) 14η Ιουλίου

3. Ποιος συνέθεσε τον ύμνο της Ευρώπης;

- A) Γιόχαν Κρίστιαν Μπαχ
- B) Σεβαλιέρ ντι Σεντ-Γκιόργκι
- Γ) Λούντβιχ βαν Μπετόβεν

4. Ποια χώρα επιδιώκει εδώ και πολλά χρόνια να γίνει μέλος της ΕΕ;

- A) Τουρκία
- B) Αίγυπτος
- Γ) Ρωσία

5. Πού βρίσκεται το χωριό από το οποίο πήρε το όνομά της η Συμφωνία Σένγκεν;

- A) Λουξεμβούργο
- B) Βέλγιο
- Γ) Γερμανία

6. Ποιο είναι το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

- A) Ενότητα στην πολυμορφία
- B) Ενότητα στην ειρήνη
- Γ) Ενότητα στην οικονομία

7. Πόσα είναι τα αστέρια στη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

- A) 16
- B) 12
- Γ) 27

8. Πότε προσχώρησε η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

- A) 1981
- B) 1985
- Γ) 2013

9. Ποια είναι η έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής;

- A) Βρυξέλλες
- B) Παρίσι
- Γ) Στρασβούργο

10. Ποια είναι η μικρότερη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

- A) Ελβετία
- B) Μάλτα
- Γ) Ιρλανδία

11. Πού βρίσκεται η έδρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας;

- A) Παρίσι
- B) Φρανκφούρτη
- Γ) Λισαβόνα

12. Ποια χώρα προσχώρησε τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

- A) Κροατία
- B) Ελβετία
- Γ) Ρουμανία

13. Ποιο είναι το νόμισμα της Πολωνίας;

- A) Ευρώ
- B) Λεκ
- Γ) Ζλότι

14. Ποιος θεσμός ψήφισε τον Διαμεσολαβητή;

- A) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- B) Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- Γ) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Συνάντηση 2: Συμμετοχή Ευρωπαίων πολιτών

Διάρκεια: 90 έως 120 λεπτά

Απαραίτητος εξοπλισμός: πίνακας, μαρκαδόροι, υπολογιστής, προβολέας

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

- Να ενισχύσει τη δέσμευση των μαθητών ως πολιτών της ΕΕ.
- Να συμβάλει στην κατανόηση των θεσμών της ΕΕ και τη λειτουργία τους.
- Να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τις ευκαιρίες και τη δυναμική της συμμετοχής τους στα κοινά.
- Να αναπτύξουν το αίσθημα των μαθητών ότι ανήκουν στην ΕΕ και ότι έχουν την Ευρωπαϊκή ιθαγένεια.
- Να αυξήσουν την αυτονομία των μαθητών και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους, ώστε να συμμετέχουν ενεργά στις συζητήσεις για ευρωπαϊκά θέματα και λήψη αποφάσεων δημοσίου συμφέροντος.

Έγγραφα:

- Βιβλίο μαθητή 2
- Κοινή Μεθοδολογία

Η δεύτερη συνάντηση θα είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στην ενασχόλησή σας με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ), τη λειτουργία της και τα όριά της.

Δραστηριότητα 1 – Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ)

30-45 λεπτά

Προτού ξεκινήσει αυτή η συνάντηση, υπενθυμίστε στους μαθητές τον ρόλο των τριών ευρωπαϊκών θεσμών που συζητήσατε κατά την προηγούμενη συνάντηση και τον ρόλο της νομοθετικής διαδικασίας. Η ευρωπαϊκή νομοθετική διαδικασία θα μας απασχολήσει σε γενικές γραμμές, από την υποβολή πρότασης της Επιτροπής μέχρι την ψήφισή της από το Κοινοβούλιο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι ο μοναδικός θεσμός με νομοθετική πρωτοβουλία: είναι σημαντικό να θυμάται κανείς ότι έχει διάφορες αρμοδιότητες, αλλά δεν μπορεί να νομοθετήσει σε τομείς που δεν είναι της αρμοδιότητάς της.

Ξεκινήστε με μία σύντομη εισαγωγική άσκηση: δώστε στους μαθητές σας να συμπληρώσουν τα κενά (οι προτάσεις προέρχονται από το άρθρο 20 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση):

«Κάθε πρόσωπο που διατηρεί την _____ κράτους μέλους είναι πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Ο νόμος στην ΕΕ:

Υπενθυμίστε στους μαθητές τι αντιπροσωπεύει ο ευρωπαϊκός νόμος (κανονισμούς, οδηγίες, προτάσεις, γνωμοδοτήσεις κτλ. και εξηγήστε τις διαφορές όσον αφορά σε περιορισμούς, ουσία, εύρος και επίδραση στους εθνικούς νόμους (βλέπε σελίδες 30 έως 32). Στη συνέχεια εξηγήστε πώς οι χώρες και ιδιαίτερα η δική σας, εντάσσει αυτές τις πράξεις στην εθνική της νομοθεσία: ξεκαθαρίστε σύμφωνα με ποιο άρθρο του Συντάγματος ή ποιο νόμο η χώρα υιοθετεί τις αποφάσεις της ΕΕ. Τι βαθμό ελευθερίας έχει μία χώρα για το κάνει αυτό;

Οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί που εμπλέκονται στη νομοθετική διαδικασία: (βλέπε σελίδες 28 έως 30)

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή (πρόταση)
- Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (τροπολογίες, ψηφοφορία)
- Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τροπολογίες, ψηφοφορία)

Πείτε στους μαθητές πώς εκλέγονται οι θεσμοί και πώς ονομάζονται (βλέπε σελίδες 24 ως 25 και 32 έως 35).

Συντάξτε έναν ορισμό ή μία λίστα αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν καλύτερα το εύρος και τα όρια του διεθνούς αυτού οργανισμού (βλέπε σελίδα 24).

Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (45 λεπτά – 1 ώρα):

Μετά από τη σύντομη υπενθύμιση, οι μαθητές θα χωριστούν σε ομάδες πολιτών, δηλαδή σε ομάδες 4 έως 7 ατόμων, ανάλογα με το μέγεθος της τάξης. Θα ορίσουν έναν ή δύο αντιπροσώπους να παρουσιάσουν την πρωτοβουλία στο κοινό (μπροστά στην τάξη).

Θα πρέπει να ασχοληθείτε με κάθε βήμα χωριστά, έτσι ώστε οι μαθητές αρχικά να καταλάβουν τον μηχανισμό της ΕΠΠ στον οποίο κάθε Ευρωπαίος πολίτης έχει πρόσβαση, και δεύτερον να αντιληφθούν τον όγκο εργασίας που αυτή συνεπάγεται. Ως υπενθύμιση, οι προϋποθέσεις είναι οι εξής: (βλέπε σελίδα 36):

- Δημιουργία μίας επιτροπής πολιτών που αποτελείται από τουλάχιστον 7 μέλη που προέρχονται από 7 κράτη μέλη.
- Συλλογή σε χαρτί ή μέσω της επίσημης ιστοσελίδας της ΕΠΠ ενός εκατομμυρίου υπογραφών οι οποίες να προέρχονται από τουλάχιστον 7 κράτη μέλη.

- Παρουσίαση της πρωτοβουλίας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία μπορεί να την αποδεχτεί ή να την απορρίψει (δεν υπάρχει καμία υποχρέωση να υπάρξει αποτέλεσμα).

Στη συνέχεια μπορείτε να βοηθήσετε τους μαθητές σας να συντάξουν μία ΕΠΠ και να παρουσιάσετε ως παράδειγμα μία πρωτοβουλία που είχε επιτυχή έκβαση (γλυφασάτη, δικαίωμα στο νερό ...).² Το παράδειγμα είναι διαθέσιμο στο βιβλίο που θα διανεμηθεί στην αρχή της συνάντησης και θα συνοδεύεται από απόφαση του Κοινοβουλίου, κάτι που θα τους δώσει ιδέες πάνω στις οποίες να δουλέψουν.

Για τη συνάντηση αυτή, εμείς προτείνουμε να ασχοληθείτε με ένα ή δύο θέματα: **πλαστικά** απορρίμματα ή **γρήγορη μόδα**. Θέτουν αρκετά βασικά περιβαλλοντικά θέματα: υπερκατανάλωση, ανακύκλωση, παραγωγή. Ωστόσο το θέμα παραμένει ανοιχτό και οι μαθητές μπορούν να επικεντρωθούν σε ένα συγκεκριμένο θέμα σε ό,τι αφορά τη δική τους ΕΠΠ. Παρόλα αυτά μην ξεχνάτε ότι οι αρμοδιότητες της ΕΕ περιορίζονται σε συγκεκριμένους τομείς.

Πλαστικό:

Για να παρουσιάσετε το θέμα σας, μπορείτε να ξεκινήσετε με ένα απλό ερώτημα: ποιος/ποια κάνει ανακύκλωση; Έτσι, θα ξεκινήσει μία συζήτηση ανάμεσα σε αυτούς που ανακυκλώνουν και αυτούς που δεν το κάνουν.

Μπορείτε επίσης να αναφέρετε τις βασικές οικολογικές επιπτώσεις που έχει αυτό το υλικό στο περιβάλλον: η έβδομη ήπειρος αποτελείται από πλαστικό, επιζήμιο για τη θαλάσσια ζωή, μόλυνση κατά την κατασκευή, επίπτωση στην υγεία μας ...

Τον Ιούλιο 2019, η Επιτροπή καταχώρησε μία Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών για το πλαστικό, η οποία είχε τίτλο «Ας βάλουμε ένα τέλος στην εποχή του πλαστικού στην Ευρώπη». Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναθεωρήσει την οδηγία σχετικά με τις επιπτώσεις ορισμένων πλαστικών στο περιβάλλον, προκειμένου να καταργήσει όλα τα πλαστικά μίας χρήσης στην Ευρώπη. Η Πρωτοβουλία σκοπό έχει να «καταργήσει όλες τις πλαστικές συσκευασίες και τα μπουκάλια έως το 2027, έτσι ώστε να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα για να γίνουν σεβαστά τα όρια των πόρων μας».

Γρήγορη μόδα

Η γρήγορη μόδα (Fast fashion) είναι μία σχετικά πρόσφατη έννοια που δείχνει πόσο επιζήμιος για το περιβάλλον είναι ο αγώνας δρόμου για την απόκτηση των τελευταίων τάσεων της μόδας, σε συνδυασμό με τις χαμηλές τιμές. Γεγονός είναι ότι η ζήτηση για είδη μόδας ωθούν τις εταιρείες να κατασκευάζουν τα προϊόντα τους γρηγορότερα και φθηνότερα. Το συγκεκριμένο σύστημα παραγωγής έχει συνέπειες.

Μόλυνση του αέρα, του νερού, του εδάφους... οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις παίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, ειδικά σε χώρες όπου γίνεται η παραγωγή: Μπανγκλαντές, Κίνα, Ινδία κτλ.

Μπορείτε να αναφέρετε τα κοινωνικά θέματα που προκαλεί αυτή η βιομηχανία: χαμηλούς μισθούς, άσχημες εργασιακές συνθήκες, παιδική εργασία ...

Μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με τους Ευρωπαϊκούς ή εθνικούς νόμους που διέπουν τις συγκεκριμένες πρακτικές. Προστατεύουν τους εργαζομένους τους οι εταιρείες που μεταφέρουν την παραγωγή τους σε άλλη χώρα; Είναι η αναφορά στη χώρα προέλευσης πάντα αληθής;

Βάλτε τους μαθητές να συζητήσουν το θέμα· θα τους δοθεί η δυνατότητα να εξασκήσουν την υπερασπιστική τους γραμμή με έναν τρόπο που να αποπνέει σεβασμό και να κατανοήσουν την επίδραση της βιομηχανίας αυτής.

² <https://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/successful>

Συνάντηση 3 – Συντάσσοντας τη δική μας ΕΠΠ

Ομάδες (45 λεπτά):

Προκειμένου να σχεδιάσετε μία πρωτοβουλία, είναι σημαντικό να λάβετε υπόψη την πραγματική διαδικασία σύνταξης μίας ΕΠΠ. Κάθε ΕΠΠ πρέπει να αποτελείται από:

- Έναν τίτλο
- Ένα θέμα
- Βασικούς στόχους

Οι εκπρόσωποι κάθε επιτροπής είναι υπεύθυνοι για την παρουσίαση στην ολομέλεια της ΕΠΠ (μπροστά σε όλη την τάξη) της πρωτοβουλίας της. Ο στόχος είναι να πείσουν τους υπόλοιπους συμμετέχοντες να επιλέξουν τη δική τους πρωτοβουλία, αντιπαραβάλλοντας τα επιχειρήματά τους με εκείνα των άλλων επιτροπών.

Συνάντηση, παρουσίαση και ψηφοφορία (15 λεπτά):

Οργανώστε μία συνάντηση για να παρουσιάσετε όλες τις πρωτοβουλίες τις οποίες έχουν συντάξει οι μαθητές. Κάθε επιτροπή θα παρουσιάσει την πρωτοβουλία της στην τάξη και θα απαντήσει στις ερωτήσεις των συμμαθητών.

Μετά από τις παρουσιάσεις θα αποφασίσουν με ανάταση χειρός ποια πρωτοβουλία θα παρουσιαστεί στο κοινό και στους ειδικούς που θα μιλήσουν στην βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη». Είναι σημαντικό να υπενθυμίσετε στους μαθητές σας ότι δεν μπορούν να ψηφίσουν υπέρ της δικής τους πρωτοβουλίας (αυτός ο κανόνας μπορεί να αλλάξει σε περίπτωση μικρών τάξεων).

Η βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη – πληροφορίες/παρανοήσεις» θα συγκεντρώσει ειδικούς επί ευρωπαϊκών θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις και εξειδικευμένα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ως σκοπό έχει να δώσει απαντήσεις στις ερωτήσεις, τις επικρίσεις και την κριτική των πολιτών για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Παράδειγμα: «Οι τιμές έχουν αυξηθεί από την ένταξή μας στο ευρώ».

Τα αποτελέσματα θα εμφανίζονται απευθείας σε μία οθόνη ώστε να φανεί, εάν το κοινό ταυτίζεται με την εκάστοτε ιδέα.

▲ Μην ξεχάσετε να ζητήσετε από τους μαθητές να συγκεντρώσουν όσο το δυνατόν περισσότερες ερωτήσεις από τους φίλους τους και την οικογένειά τους πριν από τη συνάντηση 3, έτσι ώστε να επιλεγούν οι ερωτήσεις για τη βραδιά δημόσιας συζήτησης.

Συνάντηση 4 – Βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

- Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά
- Ανάπτυξη καλύτερης κατανόησης των θεσμών της ΕΕ και των λειτουργιών τους
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την κατανόηση λειτουργίας των μέσων και δημιουργίας της της πληροφόρησης
- Ενίσχυση της ρητορικής ικανότητας
- Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και της ικανότητας να μιλάει κανείς δημόσια

Εισαγωγή:

Η βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα: «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη: γεγονότα και παρανοήσεις» έχει ως στόχο να παρέχει απαντήσεις στις ερωτήσεις, τις επικρίσεις και τα σχόλια των πολιτών, αναφορικά με το μέλλον της Ευρώπης. Στις μέρες μας η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί το αντικείμενο δικαιολογημένων δημοκρατικών συζητήσεων, οι οποίες είναι μία από τις θεμελιώδεις πτυχές του ευρωπαϊκού οικοδομήματος. Παρόλα αυτά είναι σημαντικό οι συζητήσεις αυτές να βασίζονται σε γεγονότα. Το ευρωπαϊκό οικοδόμημα έχει δημιουργήσει πολυάριθμες παρανοήσεις οι οποίες τείνουν να τροφοδοτούν φήμες και ανακρίβειες.

Ιστοσελίδα: <https://decodeursdeurope.eu/>

Δραστηριότητα 1: – Προετοιμασία της βραδιάς δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»

Διάρκεια: 90-120 λεπτά

Απαραίτητος εξοπλισμός: πίνακας, μαρκαδόροι, υπολογιστής, προβολέας, χαρτί, στυλό

Έγγραφα:

- Βιβλίο μαθητή 3
- Κοινή μεθοδολογία

Παρουσίαση και οργάνωση

Κατά τη διάρκεια αυτής της συνάντησης, οι μαθητές θα πρέπει να προετοιμάσουν το τελευταίο βήμα της εργασίας τους: τη βραδιά με θέμα «Αποκωδικοποιώντας την Ευρώπη» και η οποία θα είναι το επιστέγασμα της δουλειάς τους. Η δραστηριότητα αυτή θα βοηθήσει τους μαθητές να προετοιμάσουν όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες και να μιλήσουν δημόσια κατά τη διάρκεια της βραδιάς. Μην ξεχάσετε να σχεδιάσετε αρκετά νωρίς τις λεπτομέρειες της εκδήλωσης, καθώς ενδέχεται να αποδειχτεί δύσκολο να έρθετε σε επαφή με τους ομιλητές ή να κλείσετε ένα αμφιθέατρο. Ίσως αποδειχτεί χρονοβόρα διαδικασία να βρείτε ειδικούς επί ευρωπαϊκών θεμάτων, όπως είναι οι εκπρόσωποι από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και πιθανά εξειδικευμένα ΜΜΕ, οι οποίοι θα απαντήσουν στις ερωτήσεις των μαθητών και θα παρευρεθούν στα εργαστήριά τους.

Μπορείτε να ζητήσετε από τους μαθητές σας να συμμετέχουν στη διοργάνωση, κοινοποιώντας και διαφημίζοντας την εκδήλωση:

1) Προετοιμασία των ερωτήσεων

Προκείμενου να προετοιμάσουν τη συνάντηση, οι μαθητές πρέπει να συγκεντρώσουν όσο το δυνατόν περισσότερες ερωτήσεις από τους φίλους και τους συγγενείς τους. Θα χωριστούν στις ίδιες ομάδες, όπως και κατά τη δεύτερη συνάντηση, έτσι ώστε να συζητήσουν και να αποφασίσουν ποιες ερωτήσεις θα υποβάλλουν σε ψηφοφορία στην τάξη. Κάθε ομάδα θα πρέπει να επιλέξει το ανώτερο δύο ή τρεις ερωτήσεις, οι οποίες θα τεθούν σε ψηφοφορία. Οι ερωτήσεις που θα λάβουν τις περισσότερες ψήφους, θα διατυπωθούν ως δηλώσεις και θα υποβληθούν στο ακροατήριο υπό μορφή έρευνας, κατά τη διάρκεια της βραδιάς δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη».

Είστε ελεύθεροι να καθορίσετε τον αριθμό των ερωτήσεων, αλλά θα πρέπει να λάβετε υπόψη και τη διάρκεια της εκδήλωσης. Καθορίστε μία πιθανή σειρά και συγκεκριμένο χρόνο για κάθε ομάδα. Οι ερωτήσεις που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους θα παρουσιαστούν στη βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη».

2) Προετοιμασία της επικοινωνίας

Οι μαθητές με τη συμβολή των ανθρώπων από το περιβάλλον τους και των συμμαθητών τους, θα χρειαστεί να αναπτύξουν μία επικοινωνιακή στρατηγική για να διαφημίσουν τη βραδιά δημόσιας συζήτησης, τη συμμετοχή τους σε αυτήν, αλλά και τη δουλειά τους.

Χρησιμοποιώντας το παράδειγμα του Nicolas Vadot, του επίσημου καλλιτέχνη της εκδήλωσης «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη», οι μαθητές θα πρέπει να δημιουργήσουν μία εικόνα και ένα κείμενο για να διαφημίσουν τη βραδιά συζήτησης, χρησιμοποιώντας ποικίλα μέσα: μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την ιστοσελίδα του σχολείου, τη σχολική εφημερίδα, τοπικές εφημερίδες, κλπ. Η εικόνα και το κείμενο μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ενός φυλλαδίου, το οποίο οι μαθητές μπορούν να διανέμουν στο σχολείο τους ή στο δρόμο. Θα πρέπει επίσης να αναζητήσουν άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης, πρόθυμα να διαφημίσουν την εκδήλωση.

Η φιγούρα με τα μπλε αντιπροσωπεύει την ΕΕ που προσπαθεί να αντιμετωπίσει τη φοροδιαφυγή υιοθετώντας νόμους. Η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν ευρωπαϊκοί φορολογικοί παράδεισοι που δεν επιτρέπουν την φορολογική εναρμόνιση. Αυτό αποτελεί μία πρόκληση η οποία οδηγεί σε επαναλαμβανόμενες συζητήσεις μεταξύ των κρατών μελών. Στο σκίτσο, η μάχη αυτή παίρνει τη μορφή ενός ζυλοκόπου ο οποίος θέλει να κόψει το δέντρο που αντιπροσωπεύει τη φοροδιαφυγή.

Τέλος, οι μαθητές που έχουν επιλεγεί κατά τη δεύτερη συνάντηση ή εκείνοι που προθυμοποιήθηκαν εθελοντικά να παρουσιάσουν την πρωτοβουλία και τις ερωτήσεις στη βραδιά «Αποκρυπτογραφώντας» θα πρέπει να προβάρουν τις παρουσιάσεις τους. Θα λάβουν επιπλέον συμβουλές σχετικά με την στάση και την ικανότητά τους να αρθρώσουν δημόσιο λόγο, έτσι ώστε να προετοιμαστούν όσο πιο αποτελεσματικά γίνεται.

Ακολουθεί ένα παράδειγμα αφίσας που έχει σχεδιαστεί για βραδιά συζήτησης «Αποκρυπτογραφώντας». Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε αυτό το μοντέλο ή να σχεδιάσετε το δικό σας χρησιμοποιώντας ελεύθερες ιστοσελίδες όπως η www.canva.com που προσφέρουν μία σειρά εμπνευσμένων παραδειγμάτων.

Αφού η εικόνα σχεδιαστεί συλλογικά από τους μαθητές, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία αφίσας ή φυλλαδίου. Η αφίσα θα πρέπει να είναι ξεκάθαρη, περιεκτική και να αναφέρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες (τόπο, ημερομηνία, ώρα, λογότυπα εταιρών, ομιλητές), ενώ τα φυλλάδια θα πρέπει να παρέχουν πιο λεπτομερή πληροφόρηση στο πίσω μέρος (ονόματα ομιλητών, ποιες τάξεις συμμετέχουν, την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών που επιλέχτηκε από τους μαθητές, πρόγραμμα της εκδήλωσης, κλπ.)

Το υλικό επικοινωνίας μπορεί να διανεμηθεί σε τοπικά, εθνικά και πανευρωπαϊκά μέσα ενημέρωσης, έτσι ώστε να προβληθεί η εκδήλωση.

Μόλις σχεδιαστεί το κοινό οπτικοακουστικό υλικό, μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε για πόστερ ή φυλλάδιο. Μπορείτε επίσης να αναζητήσετε άλλα μέσα, πρόθυμα να δημοσιοποιήσουν το γεγονός. Ιδανικά χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία τοπικά, εθνικά ή ευρωπαϊκά μέσα.

Ακολουθεί μία λίστα των εγγράφων που πρέπει να ετοιμάσετε:

- ✓ Σχεδιάστε μία αφίσα (οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις σχεδιαστικές τους ικανότητες, όπως και τις γνώσεις τους στους υπολογιστές, αλλά και να πάρουν ιδέες από ιστοσελίδες).
- ✓ Κοινοποιήστε την εκδήλωση: σχεδιάστε και κοινοποιήστε μία πρόσκληση στα κοινωνικά δίκτυα, επικοινωνήστε με τον τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό, τον διευθυντή της τοπικής ή σχολικής εφημερίδας ή την ιστοσελίδα του σχολείου σας.
- ✓ Επαναδιατυπώστε την πρωτοβουλία που έχετε επιλέξει, εφόσον χρειαστεί. Η τροποποίηση μπορεί να είναι χρήσιμη, γι' αυτό μη διστάσετε να τροποποιήσετε την πρωτοβουλία με τη συμμετοχή όλης της τάξης (όχι μόνο της ομάδας που έχει κερδίσει την ψηφοφορία κατά τη συνάντηση 2).

Δραστηριότητα 2: – Βραδιά δημόσιας συζήτησης με θέμα «Αποκρυπτογραφώντας την Ευρώπη»

Διάρκεια: 90-120 λεπτά

Απαραίτητος εξοπλισμός:

- Αμφιθέατρο
- Μικρόφωνα
- Ηχητικός εξοπλισμός
- Καρέκλες και τραπέζια για τους πιθανούς ομιλητές
- Υπολογιστές
- Βιντεοκάμερα
- Φωτογραφική μηχανή
- Εκτυπωμένους στίχους της *Ωδής στη Χαρά*
- Κουρδισμένα μουσικά όργανα (προαιρετικά)

Η εκδήλωση αυτή έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι διασκεδαστική και διαδραστική. Χρησιμοποιώντας την ιστοσελίδα **Slido**, το κοινό θα επιλέξει τα θέματα στα οποία θα αναφερθούν οι ομιλητές, ψηφίζοντας εάν συμφωνούν ή όχι με μία δήλωση όπως για παράδειγμα: «Οι τιμές έχουν αυξηθεί από την ένταξή μας στο ευρώ». Με τον τρόπο αυτόν, το κοινό εμπλέκεται άμεσα στη συζήτηση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα εμφανίζονται απευθείας σε μία οθόνη και θα επιτρέπουν σε όσους παρακολουθούν, αλλά και τους ομιλητές να γνωρίζουν εάν το ακροατήριο συμφωνεί με τις δηλώσεις αυτές. Οι ομιλητές θα είναι σε θέση να απαντήσουν, να συζητήσουν και να επιχειρηματολογήσουν.

Αρκετοί ειδικοί επί των ευρωπαϊκών θεμάτων θα παραβρίσκονται στη συζήτηση η οποία θα διαρκέσει από 1,5 ως 2 ώρες: μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ευρωβουλευτές, εκπρόσωποι ευρωπαϊκών οργανισμών/φιλανθρωπικών οργανώσεων, λομππίστες κτλ. Οι προσκεκλημένοι ομιλητές θα μοιραστούν τις γνώσεις και την εμπειρία τους σε μία συζήτηση για την ΕΕ – έναν διεθνή οργανισμό που ορισμένες φορές μοιάζει δύσκολο να τον κατανοήσει κανείς.

Το κοινό καλείται να φέρει μαζί του smartphones και τάμπλετ, έτσι ώστε να έχει πρόσβαση στην ιστοσελίδα **Slido** και να συμμετάσχει άμεσα στη συζήτηση. Οι ερωτήσεις που θα επιλεγούν θα μετατρέπονται σε δηλώσεις με τις οποίες οι συμμετέχοντες θα μπορούν να συμφωνούν ή να διαφωνούν. Τα αποτελέσματα της έρευνας θα εμφανίζονται απευθείας σε μία γιγαντοοθόνη, έτσι ώστε οι ομιλητές να είναι ενήμεροι για τις θέσεις του κοινού. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν και άλλες εφαρμογές, έτσι ώστε να υπάρχει πρόσβαση στα αποτελέσματα, όπως *kahoot*, *mentimeter*, κτλ.

Δραστηριότητα 3 – Αξιολόγηση

Αξιολόγηση – Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών

Ποιο κομμάτι του μαθήματος εκτίμησες περισσότερο; Μπορείς να το περιγράψεις;

Ποιες αλλαγές θα έκανες εσύ;

Σε βοήθησε αυτό το μάθημα να μάθεις περισσότερα για την Ευρωπαϊκή Ένωση;

1	2	3	4	5
Καθόλου	Λίγο	Δεν έχω άποψη	Αρκετά	Πολύ

Πώς σου φάνηκε το εργαστήριο σύνταξης μίας Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών;

1	2	3	4	5
Καθόλου ενδιαφέρον	Όχι πολύ ενδιαφέρον	Δεν έχω άποψη	Αρκετά ενδιαφέρον	Πολύ ενδιαφέρον

Ευχαριστούμε! 😊

Μέρος 2 – Πληροφορίες

Εργαλεία για την κατανόηση της ευρωπαϊκής Ένωσης και τον τρόπο λειτουργίας της

Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει τις ρίζες του στην περίοδο μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, όταν έξι χώρες – **η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Βέλγιο, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο** δημιούργησαν μία ένωση με στόχο την εξασφάλιση της ειρήνης.

Οι έξι αυτές χώρες θεμελίωσαν από κοινού κανόνες σχετικά με την παραγωγή άνθρακα και χάλυβα, την οικονομία, την ατομική ενέργεια, τις μεταφορές, τις τελωνειακές αρχές και θέματα συναλλάγματος. Στόχος ήταν η ώθηση της ανάπτυξης και η αύξηση της επιρροής τους διεθνώς.

Σήμερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση των 27 μελών (28 μείον ένα έπειτα από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου) είναι ένας ισχυρός οργανισμός που διαθέτει τους δικούς του θεσμούς και προωθεί κοινές αξίες – το κράτος δικαίου, την ελευθερία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των μειονοτήτων. Οι κοινές αυτές αξίες μεταφράζονται σε κριτήρια στα οποία πρέπει να ανταποκρίνονται οι χώρες που επιθυμούν να γίνουν μέλη της – τα επονομαζόμενα **Κριτήρια της Κοπεγχάγης**:

- **πολιτικό κριτήριο**: σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα του ανθρώπου και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων
- **οικονομικό κριτήριο**: λειτουργούσα οικονομία της αγοράς και ικανότητα αντιμετώπισης των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς στο πλαίσιο της ΕΕ
- **κριτήριο ‘acquis communautaire’**: ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους και προσήλωση στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επίσης θεσπίσει την **Ευρωπαϊκή ιθαγένεια**. Έπειτα από την επικύρωση της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TEU) και της Συνθήκης Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TFEU), η ευρωπαϊκή ιθαγένεια προστίθεται στην εθνική ιθαγένεια του Ευρωπαίου πολίτη, παρέχοντάς του ένα σύνολο δικαιωμάτων:

- **δικαίωμα ελεύθερης μετακίνησης και διαμονής** στο έδαφος των κρατών μελών·
- **δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι** στις εκλογές για το ευρωπαϊκό κοινοβούλιο και στις δημοτικές εκλογές στο κράτος μέλος διαμονής, με τους ίδιους όρους, όπως και εκείνους που αφορούν στους πολίτες του συγκεκριμένου κράτους·
- το δικαίωμα του Ευρωπαίου πολίτη να λάβει **διπλωματική και προξενική ασυλία** από τις αρχές άλλου κράτους μέλους και τούτο στον ίδιο βαθμό με τους πολίτες του εν λόγω κράτους μέλους στην επικράτεια μη ευρωπαϊκής χώρας, όπου η χώρα του Ευρωπαίου πολίτη δεν αντιπροσωπεύεται·

- **το δικαίωμα αναφοράς** προς οποιονδήποτε οργανισμό ή θεσμό της ΕΕ σε μία από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ και, όπως και το δικαίωμά του να λάβει απάντηση στην ίδια αυτή γλώσσα.
- **το δικαίωμα προσφυγής** στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η δυνατότητα αναφοράς κακοδιοίκησης στους θεσμούς και/ή τους οργανισμούς της ΕΕ και τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρκετούς τομείς που υπάγονται στις αρμοδιότητές της από κοινού με τα κράτη μέλη. Για παράδειγμα:

- οικονομική διακυβέρνηση
- μετανάστευση
- ενέργεια
- μεταφορές
- το περιβάλλον
- προστασία καταναλωτή
- προστασία δεδομένων

Υπάρχουν τρεις βασικοί θεσμοί της ΕΕ: το Κοινοβούλιο, η Επιτροπή και το Συμβούλιο.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί τη μοναδική πολυεθνική κοινοβουλευτική συνέλευση στον κόσμο. Αποτελεί επίσης μία από τις μεγαλύτερες δημοκρατικές συνελεύσεις του κόσμου.

Το Κοινοβούλιο απαρτίζεται από 751 ευρωβουλευτές οι οποίοι εκλέγονται από τους πολίτες της ΕΕ κάθε πέντε χρόνια μέσω άμεσης καθολικής ψηφοφορίας. Το Κοινοβούλιο είναι κατά συνέπεια ο μοναδικός οργανισμός της ΕΕ του οποίου τα μέλη εκλέγονται άμεσα από τους πολίτες που εκπροσωπούν. Ο αριθμός των ευρωβουλευτών ενδέχεται να μειωθεί σε 705 στην περίπτωση που η Μεγάλη Βρετανία αποχωρήσει από την ΕΕ. Η επίσημη έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου βρίσκεται στο Στρασβούργο – μία πόλη στα σύνορα ανάμεσα στη Γαλλία και τη Γερμανία που συμβολίζει τη συμφιλίωση στη Ευρώπη έπειτα από δύο παγκόσμιους πολέμους. Το Κοινοβούλιο συνέρχεται 12 φορές τον χρόνο στο Στρασβούργο. Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων αυτών οι ευρωβουλευτές συζητούν και ψηφίζουν νόμους. Οι ευρωβουλευτές έχουν ως έδρα εργασίας και τις Βρυξέλλες, όπου συμμετέχουν σε κοινοβουλευτικές επιτροπές και παρίστανται και σε άλλες ολομέλειες.

Οι τρεις κύριες λειτουργίες του Κοινοβουλίου είναι οι εξής:

- νομοθετική λειτουργία (από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- άσκηση δημοκρατικού ελέγχου πάνω στους άλλους ευρωπαϊκούς θεσμούς.
- κατάρτιση και έγκριση του προϋπολογισμού, καθώς εποπτεύει τις δαπάνες της ΕΕ.

Το Κοινοβούλιο επηρεάζει τις εργασίες της Επιτροπής, καθώς οι ευρωβουλευτές εκλέγουν τον πρόεδρο της Επιτροπής, το κόμμα του οποίου κατέχει συνήθως την πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο. Το Κοινοβούλιο δύναται επίσης να εξαναγκάσει τον πρόεδρο σε παραίτηση μέσω μίας διαδικασίας που ονομάζεται πρόταση μομφής. Ένας ακόμη ευρωπαϊκός θεσμός – η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB) – συνδέεται επίσης με το Κοινοβούλιο το οποίο λειτουργεί συμβουλευτικά για τον πρόεδρο της Τράπεζας και την Εκτελεστική Επιτροπή.

Οι ευρωβουλευτές χωρίζονται σε ομάδες εντός του Κοινοβουλίου. Σε αντίθεση με τους θεσμούς των Ηνωμένων Εθνών, οι ομάδες δεν καθορίζονται από την εθνικότητα, αλλά από την πολιτική συγγένεια.

Ο νομοθετικός ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η ζωή και το έργο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι οργανωμένη ανάλογα με ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει συναντήσεις κοινοβουλευτικών επιτροπών, ολομέλειες, συναντήσεις πολιτικών ομάδων και χρόνο για να βρίσκονται οι ευρωβουλευτές στις εκλογικές τους περιφέρειες. Το πρόγραμμα διαιρείται σε χρωματιστές εβδομάδες – κόκκινη, ροζ, τρκουάζ και μπλε.

▲ «Κόκκινες εβδομάδες»: ολομέλειες

Οι ολομέλειες αποτελούν τον πυρήνα του προγράμματος του Κοινοβουλίου, καθώς φέρνουν κοντά όλους τους ευρωβουλευτές. Οι συνεδρίες πραγματοποιούνται στην κοινοβουλευτική αίθουσα στο Στρασβούργο ή σε περίπτωση μικρότερων, επιπλέον συνεδριών, στις Βρυξέλλες. Οι αναφορές που εγκρίνονται από τις επιτροπές υποβάλλονται εκ νέου σε συζήτηση, τροποποιούνται και υποβάλλονται σε ψηφοφορία. Εφόσον εγκριθούν, αποτελούν την επίσημη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εκτός από τις αναφορές, οι ευρωβουλευτές εγκρίνουν αποφάσεις και θέτουν επερωτήσεις απευθείας στους αντιπροσώπους της Επιτροπής και του Συμβουλίου για τρέχοντα θέματα. Ο

επικεφαλής κρατών και κυβερνήσεων και άλλοι σημαντικοί παράγοντες από όλο τον κόσμο έχουν το δικαίωμα να επισκεφθούν τις ολομέλειες.

▲ «Ροζ εβδομάδες: κοινοβουλευτικές επιτροπές»

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει 20 κοινοβουλευτικές επιτροπές, κάθε μία από τις οποίες έχει ένα θέμα: εξωτερικές υποθέσεις, προϋπολογισμός, απασχόληση και κοινωνικές υποθέσεις, μεταφορές, τουρισμό κτλ. Κάθε επιτροπή απαρτίζεται από 28-86 ευρωβουλευτές και έχει έναν πρόεδρο, ένα γραφείο και έναν γραμματέα. Οι επιτροπές οι οποίες εκπροσωπούν διαφορετικές πολιτικές ομάδες εντός του Κοινοβουλίου έχουν διαφορετικά μεγέθη. Ο ρόλος τους είναι να προετοιμαστούν για τις ολομέλειες. Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων της επιτροπής, οι ευρωβουλευτές συζητούν και ψηφίζουν αναφορές που καθορίζουν τη θέση της επιτροπής για σχέδια νόμων ή το προσχέδιο το προϋπολογισμού της ΕΕ για το επόμενο έτος. Ανάλογα με τα θέματα που συζητήθηκαν, μπορούν να συντάξουν και συστάσεις.

Επιπλέον, το Κοινοβούλιο ορισμένες φορές συστήνει ειδικές επιτροπές και επιτροπές έρευνας.

Σε περίπτωση που μία επιτροπή προτείνει έναν νόμο, το Κοινοβούλιο πρέπει πρώτα να εξετάσει την πρόταση αναλυτικά, προκειμένου να διασφαλίσει ότι σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα της ΕΕ.

▲ «Τιρκουάζ» εβδομάδες οι ευρωβουλευτές δραστηριοποιούνται στις εκλογικές τους περιφέρειες και αλλού

Κάθε χρόνο, ορισμένες εβδομάδες διατίθενται στους ευρωβουλευτές, προκειμένου να εργαστούν στις εκλογικές τους περιφέρειες και να συναντηθούν με τους ψηφοφόρους τους, ή να αναλάβουν εργασίες *ad hoc* σε άλλα μέρη του κόσμου.

▲ «Μπλε» εβδομάδες για πολιτικές ομάδες

Κατά τη διάρκεια των μπλε εβδομάδων, οι οποίες σε γενικές γραμμές προηγούνται των ολομελειών, κάθε πολιτική ομάδα συντονίζει τις απόψεις της και διατυπώνει τη θέση της – την οποία καλείται να υπερασπιστεί ενώπιον του Κοινοβουλίου για κάθε ένα από τα θέματα της ατζέντας των ολομελειών.

Οι ευρωβουλευτές χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με την πολιτική τους συγγένεια. Κάθε ομάδα πρέπει να έχει συνολικά τουλάχιστον 25 εκλεγμένους ευρωβουλευτές σε τουλάχιστον επτά κράτη μέλη. Ανάμεσα στους 751 ευρωβουλευτές, οι 699 ανήκουν σε μια από τις επτά ακόλουθες πολιτικές ομάδες.

- **Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (ΕΛΚ):**
κεντροδεξιού ευρωβουλευτές, χριστιανοδημοκράτες και συντηρητικοί

Ιστοσελίδα: <https://www.eppgroup.eu/>

Η ΕΛΚ είναι η μεγαλύτερη Ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Διατηρεί ευρωβουλευτές στα 27 από τα 28 κράτη μέλη, με την εξαίρεση του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η Ομάδα ενώνει φιλοευρωπαϊκές πολιτικές δυνάμεις που εκπροσωπούν τις κεντρικές και κεντροδεξιές πολιτικές σε κάθε ένα από τα κράτη μέλη. Είναι υπέρ μίας ανταγωνιστικής Ευρώπης που δημιουργεί πλούτο, αλλά που είναι δημοκρατική και διατηρεί στενές σχέσεις με τους πολίτες της.

Η ΕΛΚ επιθυμεί την εισαγωγή μεταρρυθμίσεων προκειμένου να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη και την απασχόληση και να ξανακερδίσει την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων Πολιτών. Σύμφωνα με την Ομάδα, ο καλύτερος τρόπος για την επίτευξη αυτών των στόχων είναι η πλήρης εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς και η ανάπτυξη του δυναμικού της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

- Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (S&D)

Ιστοσελίδα: <https://www.socialistsanddemocrats.eu/>

Η ομάδα S&D ενώνει ευρωβουλευτές από τα σοσιαλιστικά, σοσιαλδημοκρατικά και εργατικά κόμματα των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επίσης μέλη του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος (PES). Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη Ομάδα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η Ομάδα υποστηρίζει την κοινωνική δικαιοσύνη, την απασχόληση και την ανάπτυξη, την μεταρρύθμιση της οικονομικής αγοράς, τα μέτρα ενάντια στην κλιματική αλλαγή, περισσότερη ισότητα και μία πιο ισχυρή και πιο δημοκρατική Ευρώπη. Επίσης υπερασπίζεται μία Ευρώπη χωρίς αποκλεισμούς που βασίζεται στην ελευθερία, την ισότητα, την αλληλεγγύη, τη διαφορετικότητα και τη δικαιοσύνη και αποσκοπεί στο να προστατεύει τα δικαιώματα των καταναλωτών και τα ανθρώπινα δικαιώματα, στο όνομα ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους.

Όπως τίθεται από την ίδια την Ομάδα: *‘Στις σημερινές εποχές της κρίσης, η προτεραιότητα της Ομάδας S&D είναι να καταπολεμήσει την ανεργία και να διασφαλίσει ότι οι κοινωνίες μας και οι αγορές μας θα γίνουν πιο δίκαιες. Θέλουμε να αποκαταστήσουμε την εμπιστοσύνη των ανθρώπων στην ΕΕ και διατηρούμε ελπίδες για το μέλλον. Οι αρχές αυτές αποτελούν την έμπνευσή για τη δουλειά μας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και πέρα από αυτό’.*

- **Ομάδα Ανανεώστε την Ευρώπη (πρώην ADLE).**

Διαδίκτυο: υπό δημιουργία

Η Ομάδα Ανανεώστε την Ευρώπη είναι επί του παρόντος η δεύτερη μεγαλύτερη πολιτική ομάδα στην Ευρώπη, προωθώντας μία ξεκάθαρη φιλοευρωπαϊκή ατζέντα.

Σκοπός της είναι η δημιουργία μίας ισχυρής και ασφαλούς Ευρωπαϊκής Ένωσης θέτοντας υψηλούς στόχους στους τομείς της δημόσιας υγείας, της προστασίας καταναλωτών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα μέλη της είναι υπέρ μίας νέας οικονομίας που σέβεται περισσότερο το περιβάλλον και είναι περισσότερο ανταγωνιστική, αντλώντας από το δυναμικό της νέας τεχνολογίας, προκειμένου να δημιουργήσει πλούτο και απασχόληση.

- **Ομάδα των Πρασίνων / Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία (Πράσινοι/ΕΕΣ)**

Ιστοσελίδα: <https://www.greens-efa.eu/en/>

Ως τέταρτη πολιτική δύναμη του Κοινοβουλίου, οι Πράσινοι/Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία είναι μία κοινοβουλευτική Ομάδα που αποτελείται από Πράσινους και αντιπροσώπους κοινοτήτων, χωρίς κρατική οντότητα ('regionalists'): δύο χωριστές και προοδευτικές ευρωπαϊκές πολιτικές Ομάδες.

Η Ομάδα σκοπό έχει να ενθαρρύνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να επιδείξει μεγαλύτερο σεβασμό για το περιβάλλον, να προστατέψει τα θεμελιώδη δικαιώματα και να αναπτύξει πιο δημοκρατικούς και διαφανείς θεσμούς. Επιθυμεί να χτίσει μία Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία να βασίζεται περισσότερο σε κοινωνικές, πολιτιστικές και οικολογικές αξίες παρά οικονομικές φιλοδοξίες.

- **Κοινοβουλευτική Ομάδα Ταυτότητας και Δημοκρατίας (πρώην ENF)**

Ιστοσελίδα: <https://www.enf.eu/>

Πρώην Ευρώπη των Εθνών και της Ελευθερίας, η Ομάδα άλλαξε το όνομά της τον Ιούνιο του 2019. Ως ευρωσκεπτικιστικό κόμμα, αποτελείται από μέλη κομμάτων της δεξιάς και ακροδεξιάς πτέρυγας, τα οποία θέτουν σε προτεραιότητα τη δημοκρατία, την εθνική κυριαρχία, την αίσθηση ταυτότητας και την ελευθερία μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Προωθεί την υπερεθνική πολιτική, ζητά τον έλεγχο της μετανάστευσης και υπερασπίζεται την προστασία της ελευθερίας του λόγου.

- **Ομάδα των Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών (ΕΣΜ)**

Ιστοσελίδα: <http://ecrgroup.eu/>

Η Ομάδα ΕΣΜ ιδρύθηκε το 2009 με στόχο να δημιουργήσουν ένα ρεαλιστικό όραμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ομάδα αποτελείται από κεντροδεξιούς και αντι-φεντεραλιστές ευρωβουλευτές. Τα μέλη της είναι υπέρ του οικονομικού φιλελευθερισμού, αλλά στέκονται κριτικά απέναντι στους θεσμούς της ΕΕ. Ωστόσο, αντίθετα από ορισμένα μέλη της Ομάδας

Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρατίας, τα δικά της μέλη δεν επιθυμούν να αποχωρήσουν από την ΕΕ.

- **Ευρώπη της Ελευθερίας και της Άμεσης Δημοκρατίας (EFD).**

Υποστηρίζοντας σθεναρά τις αρχές της δημοκρατίας, της ελευθερίας και της συνεργασίας ανάμεσα στα εθνικά κράτη, η Ομάδα υποστηρίζει τη ανοιχτή, διάφανη, δημοκρατική και υπεύθυνη συνεργασία ανάμεσα στα ανεξάρτητα ευρωπαϊκά κράτη. Αντιτίθεται στην αύξηση της γραφειοκρατίας στην ΕΕ και τη δημιουργία ενός συγκεντρωτικού ευρωπαϊκού υπερκράτους.

- **Ευρωπαϊκή Ενωτική Αριστερά - Βόρεια Πράσινη Αριστερά (GEU/NGL)**

Ιστοσελίδα: <https://www.guengl.eu/>

Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών (GEU/NGL) είναι μία ευρωπαϊκή κοινοβουλευτική Ομάδα που ενώνει κόμματα της αριστερής πτέρυγας, σοσιαλιστικά, φιλοσοσιαλιστικά, αντιφιλελεύθερα, αντικαπιταλιστικά, οικο-σοσιαλιστικά, κομμουνιστικά και μετα-κομμουνιστικά κόμματα. Η Ομάδα επιθυμεί να προωθήσει την ειρήνη, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη, την ισότητα, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι η μοναδική κοινοβουλευτική Ομάδα που έχει ίση αντιπροσώπευση ανδρών και γυναικών.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας κοινοβουλευτικής περιόδου, στις προτεραιότητες της Ομάδας περιλαμβάνονταν η αντιμετώπιση της λιτότητας, ο αγώνας για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, η αντίδραση στην αυξανόμενη υποστήριξη των ακροδεξιών κομμάτων και η αντίθεση προς τις διαπραγματεύσεις ανάμεσα στην ΕΕ και τις ΗΠΑ για την Διατλαντική εταιρική σχέση εμπορίου και επενδύσεων. Η Ομάδα υποστηρίζει επενδύσεις με προοπτική, οι οποίες θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας. Ζητά να προστατέψει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες τόσο εντός της ΕΕ όσο και πέρα από αυτήν.

- **Ανεξάρτητοι ευρωβουλευτές:** οι συγκεκριμένοι ευρωβουλευτές δεν ανήκουν σε καμία κοινοβουλευτική ομάδα. Η συντριπτική πλειοψηφία είναι μέλη εξτρεμιστικών ακροδεξιών εθνικών πολιτικών κομμάτων.

Πώς ψηφίζονται οι νόμοι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;

Η διαδικασία της συναπόφασης εισήχθη για πρώτη φορά το 1992 και η εφαρμογή της παρατάθηκε έως το 1999. Υπό τη Συνθήκη της Λισαβόνας μετονομάστηκε σε 'συνήθη νομοθετική διαδικασία' και έγινε η βασική διαδικασία λήψης απόφασης για την έγκριση της νομοθεσίας της ΕΕ. Η διαδικασία τοποθετεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επί ίσοις όροις με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι τομείς όπως είναι το περιβάλλον, οι μεταφορές, η προστασία του καταναλωτή και η ελεύθερη μετακίνηση αγαθών και εργαζομένων, έχει υπάρξει αντικείμενο συναπόφασης εδώ και καιρό. Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας η διαδικασία έχει επεκταθεί σε 50 ακόμα νομοθετικές περιοχές, ανεβάζοντας το σύνολο σε 86. Η διαδικασία συναπόφασης ισχύει και για πεδία δράσης της Ένωσης για τις οποίες είχε παλαιότερα αποκλειστική αρμοδιότητα το Συμβούλιο (συγκεκριμένα πρωτοβουλίες σε γεωργία, αλιεία, δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις) και σε ορισμένους νέους τομείς δράσης της ΕΕ, όπως είναι ο τουρισμός, η νεολαία και ο αθλητισμός.

Τα νομοθετικά όργανα της ΕΕ είναι το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εν τω μεταξύ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να προτείνει και να υποβάλλει νομοθεσία.

Η συνήθης νομοθετική διαδικασία αποτελείται από τρεις φάσεις:

- Η Επιτροπή υποβάλλει νομοσχέδιο στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

- Κατά το πρώτο στάδιο (το πρώτο στάδιο εξέτασης του κειμένου), το Κοινοβούλιο μπορεί να υποβάλλει τροπολογίες (αλλαγές) στο νομοσχέδιο που έχει υποβάλει η Επιτροπή. Σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο δεν υποβάλλει τροπολογίες και σε περίπτωση που, κατά συνέπεια, το Συμβούλιο κάνει δεκτό το νομοσχέδιο, ο νόμος εγκρίνεται. Εγκρίνεται και στην περίπτωση που το Συμβούλιο κάνει δεκτές τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου. Στη συνέχεια, ο νέος νόμος τίθεται σε ισχύ. Ωστόσο, εάν το Συμβούλιο δεν εγκρίνει το σύνολο των τροπολογιών που υποβάλλονται από τους ευρωβουλευτές, υποβάλλει εναλλακτικό σχέδιο νόμου στο Κοινοβούλιο. Το κείμενο αυτό εκφράζει τη θέση των κρατών μελών κατά την πρώτη ανάγνωση.

- Ακολουθεί η δεύτερη ανάγνωση. Η νομοθετική διαδικασία ολοκληρώνεται, εφόσον οι ευρωβουλευτές είτε εγκρίνουν είτε απορρίψουν τη θέση του Συμβουλίου ή σε περίπτωση που δεν ανακοινώσουν την απόφασή τους εντός διαστήματος τριών μηνών. Σε περίπτωση που οι ευρωβουλευτές προτείνουν περαιτέρω τροπολογίες στο κείμενο του Συμβουλίου, το Συμβούλιο θα πρέπει να εξετάσει το προσχέδιο νόμου σε δεύτερη ανάγνωση. Ο νόμος εγκρίνεται εφόσον το Συμβούλιο εγκρίνει το σύνολο των τροπολογιών του Κοινοβουλίου.

Εάν δεν επιτευχθεί συμφωνία ανάμεσα στους δύο θεσμούς έπειτα από τη δεύτερη ανάγνωση, ορίζεται επιτροπή συμφιλίωσης. Έπειτα πραγματοποιείται τρίτη ανάγνωση για να καθοριστεί εάν το σχέδιο νόμου θα εγκριθεί ή όχι. Σε περίπτωση που και οι δύο θεσμοί αποδεχτούν το κείμενο που έχει συνταχθεί από την επιτροπή συμφιλίωσης, ο νόμος εγκρίνεται.

Εάν το σχέδιο νόμου απορριφθεί σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ή εάν το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να φτάσει σε συμβιβαστική λύση, η νομοθετική διαδικασία ακυρώνεται: το σχέδιο νόμου δεν εγκρίνεται.

Η νομοθετική διαδικασία

Αφού η πρόταση νόμου κοινοποιηθεί από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (πρώτο βήμα), μπορεί να ξεκινήσει η πραγματική νομοθετική εργασία ενώπιον του Κοινοβουλίου.

Για να εργαστεί πάνω στην πρόταση που υποβλήθηκε από την Επιτροπή, πρέπει αυτή να καταχωρηθεί στην ημερήσια διάταξη. Η ημερήσια διάταξη, τα κείμενα και τα αντικείμενα των ευρωβουλευτών πρέπει να εξετάζονται κάθε εβδομάδα. Το προσχέδιο της ημερήσιας διάταξης για τις ολομέλειες δημιουργείται από τη Σύνοδο των Προέδρων. Ενδέχεται να αποτελέσει αντικείμενο συζήτησης ή αλλαγής έπειτα από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, ή ενδέχεται να αποτελέσει αντικείμενο ψηφοφορίας χωρίς συζήτηση.

Οι ολομέλειες αποτελούν την κορύφωση της νομοθετικής εργασίας που υλοποιείται από τις κοινοβουλευτικές επιτροπές και τις πολιτικές ομάδες. Αν και η ημερήσια διάταξη σχεδιάζεται εκ των προτέρων, ενδέχεται να τροποποιηθεί, ανταποκρινόμενη στις τρέχουσες υποθέσεις. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανοίγει τη συνεδρίαση και διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία, επιβλέποντας τις συζητήσεις και τις ψηφοφορίες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επίσης παρευρίσκονται στις συναντήσεις για να διασφαλίσουν ότι η διαδικασία λήψης των αποφάσεων είναι διαθεσμική.

Οι ευρωβουλευτές ψηφίζουν το σχέδιο νομοθετικής διάταξης. Διατηρούν το δικαίωμα να προτείνουν τροποποιήσεις, όπου μέρη του κειμένου μπορούν να διαγραφούν, να επαναδιατυπωθούν, να αντικατασταθούν ή να αναπτυχθούν περισσότερο. Κάθε μία από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις τίθεται σε ψηφοφορία, όπως και το τροποποιημένο κείμενο στο σύνολό του. Η ψηφοφορία πραγματοποιείται σε γενικές γραμμές με ανάταση χειρός και ο Πρόεδρος κατοχυρώνει το αποτέλεσμα. Η απαρτία που απαιτείται για να γίνει η ψηφοφορία είναι το ένα τρίτο των ευρωβουλευτών. Εάν δεν υπάρξει απαρτία, τότε η ψηφοφορία αναβάλλεται μέχρι την επόμενη συνάντηση.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη νομοθετική διαδικασία

Οι στόχοι που καθορίζονται στις Συνθήκες της ΕΕ, επιτυγχάνονται μέσω αρκετών νομικών πράξεων. Ορισμένες από αυτές είναι δεσμευτικές, άλλες δεν είναι. Ορισμένες ισχύουν για όλες τις χώρες της ΕΕ, άλλες μόνο για κάποιες από τις χώρες της ΕΕ.

- Κανονισμός

Ένας Κανονισμός είναι μία δεσμευτική νομική πράξη. Πρέπει να εφαρμοστεί καθολικά και σε όλη την επικράτεια της ΕΕ. Για παράδειγμα, όταν η ΕΕ θέλει να διασφαλίσει ότι θα υπάρχουν κοινές εγγυήσεις για τα αγαθά που εισάγονται από χώρες εκτός ΕΕ, τότε το Συμβούλιο εγκρίνει έναν Κανονισμό.

Ο Κανονισμός εγκρίνεται μετά από νομοθετική διαδικασία. Είναι μία νομοθετική πράξη που εγκρίνεται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο κοινής και ειδικής νομοθετικής πράξης.

Ο Κανονισμός σκοπό έχει τις γενικότερες κατηγορίες ανθρώπων και όχι συγκεκριμένα πρόσωπα. Τα διαχωρίζει από την απόφαση, όπως ορίζεται από το Άρθρο 288 της Συνθήκης της Ρώμης (TFEU). Είναι μία δεσμευτική νομική πράξη:

- Θεσμοί της ΕΕ
- Χώρες της ΕΕ
- Πρόσωπα στα οποία απευθύνεται

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται άμεσα σε όλες τις χώρες της ΕΕ, κάτι που σημαίνει:

- τίθεται αμέσως σε ισχύ και σε όλες τις χώρες της ΕΕ ως κανόνας, χωρίς να υπάρχει ανάγκη μεταφοράς του στο εθνικό δίκαιο·
- δημιουργεί δικαιώματα και υποχρεώσεις για πρόσωπα, τα οποία μπορούν να τον επικαλεστούν ενώπιον εθνικών δικαστηρίων·
- μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αναφορά για πρόσωπα στη σχέση τους με άλλα πρόσωπα, χώρες της ΕΕ ή τις ευρωπαϊκές αρχές.

- Οδηγίες

Η Οδηγία αποτελεί μέρος της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, η οποία εγκρίνεται από τους θεσμούς της ΕΕ σύμφωνα με τις ιδρυτικές Συνθήκες. Εγκρίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και στη συνέχεια ενσωματώνονται ή μεταφέρονται από τις χώρες της ΕΕ, έτσι ώστε να αποτελέσουν νόμο και στις χώρες αυτές.

Ωστόσο, η Οδηγία διαχωρίζεται από τον Κανονισμό ή μία Απόφαση: αντίθετα με τον Κανονισμό, ο οποίος εφαρμόζεται στο εσωτερικό δίκαιο των χωρών της ΕΕ αμέσως αφού τεθεί σε ισχύ, η Οδηγία δεν εφαρμόζεται άμεσα. Πρέπει πρώτα να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο, προτού μπορέσει να εφαρμοστεί. Αντίθετα με μία Απόφαση, η Οδηγία αποτελεί κείμενο γενικής εφαρμογής σε όλες τις χώρες της ΕΕ.

Η Οδηγία εγκρίνεται μετά από νομοθετική διαδικασία. Πρόκειται για νομοθετική πράξη που εγκρίνεται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο στο πλαίσιο κοινής ή ειδικής νομοθετικής διαδικασίας.

Προκειμένου μία Οδηγία να τεθεί σε ισχύ σε εθνικό επίπεδο, οι χώρες της ΕΕ πρέπει να εγκρίνουν έναν νόμο και να τον μεταφέρουν. Αυτό το εθνικό μέτρο πρέπει να καθιστά δυνατή την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται από την Οδηγία. Οι εθνικές αρχές πρέπει να επικοινωνούν αυτά τα μέτρα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η μεταφορά πρέπει να πραγματοποιηθεί εντός της προθεσμίας που καθορίζεται όταν εγκρίνεται η Οδηγία (συνήθως εντός 2 ετών). Σε περίπτωση που μία χώρα δεν φανεί συνεπής, η Επιτροπή μπορεί να δρομολογήσει διαδικασία παράβασης και να κινήσει διαδικασίες εναντίον της συγκεκριμένης χώρας ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Αποφάσεις

Μία απόφαση είναι μία δεσμευτική νομική πράξη, η οποία μπορεί να έχει γενική εφαρμογή ή έναν συγκεκριμένο αποδέκτη. Είναι μέρος του παράγωγου κοινοτικού δικαίου. Εγκρίνεται από τους θεσμούς της ΕΕ σύμφωνα με τις ισχύουσες Συνθήκες.

Μία απόφαση μπορεί να είναι νομοθετική πράξη ή μη νομοθετική πράξη. Οι Αποφάσεις είναι νομοθετικές πράξεις όταν εγκρίνονται από κοινού με:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο τακτικής νομοθετικής διαδικασίας
ή
- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με συμμετοχή του Συμβουλίου
ή
- Το Συμβούλιο με συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της κοινής νομοθετικής διαδικασίας.

Η Απόφαση με έναν συγκεκριμένο αποδέκτη

Η Απόφαση μπορεί να έχει έναν ή περισσότερους αποδέκτες (μία ή περισσότερες χώρες της ΕΕ, μία ή περισσότερες εταιρείες ή πρόσωπα). Για παράδειγμα, όταν σύμφωνα με την απόφαση της Επιτροπής επιβλήθηκε πρόστιμο στον γίγαντα του λογισμικού Microsoft για κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, η μόνη εταιρεία προς την οποία απευθυνόταν ήταν η Microsoft.

Οι Αποφάσεις χωρίς συγκεκριμένο αποδέκτη μπορούν να εγκριθούν με νόμο.

- Συστάσεις

Όταν οι Επιτροπή πρότεινε στις δικαστικές αρχές των κρατών μελών της ΕΕ να βελτιώσουν τις συνθήκες τηλεδιασκέψεων, προκειμένου να βοηθήσουν τις δικαστικές υπηρεσίες ώστε να είναι πιο αποτελεσματικές διασυννοριακά, αυτό δεν είχε νομικές συνέπειες.

Μία σύσταση επιτρέπει στους θεσμούς να κάνουν σαφείς τις θέσεις τους και να προτείνουν έναν τρόπο δράσης χωρίς να επιβάλλουν νομικές υποχρεώσεις σε εκείνους στους οποίους απευθύνονται.

Μία σύσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μία από τις δύο δράσεις που αναφέρονται στη Συνθήκη της Ρώμης, οι οποίες είναι νομικά δεσμευτικές.

Οι συστάσεις δεν έχουν την ισχύ του νόμου, αλλά αποτελούν το αντικείμενο διαπραγματεύσεων και ψηφοφορίας, σύμφωνα με την κατάλληλη διαδικασία. Οι συστάσεις διαφέρουν από τους κανονισμούς, τις οδηγίες και τις αποφάσεις, καθώς είναι δεσμευτικές για τα κράτη μέλη.

Ακόμα κι αν δεν έχουν νομική ισχύ, έχουν μία πολιτική βαρύτητα. Μία σύσταση αποτελεί όργανο άμεσης δράσης που σκοπό έχει να προετοιμάσει τη νομοθεσία των κρατών μελών. Η μόνη διαφορά από την οδηγία είναι η απουσία υποχρεωτικής ισχύος. ΤΤ

- Γνώμη της Επιτροπής

Μία «γνώμη» είναι ένα όργανο που επιτρέπει στους θεσμούς να κάνουν μη δεσμευτικές δηλώσεις, χωρίς οποιαδήποτε νομική υποχρέωση εκείνου προς τον οποίον απευθύνεται.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ιδρύθηκε το 1957 με τη Συνθήκη της Ρώμης. Είναι ανεξάρτητη από τα κράτη μέλη και **παίζει σημαντικό ρόλο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ**. Με έδρα τις Βρυξέλλες, η Επιτροπή αποτελείται από 28 επιτρόπους, ο κάθε ένας από τους οποίους εκλέγεται για μία περίοδο 5 χρόνων. Ο ρόλος τους είναι να εκπροσωπήσει τα γενικότερα συμφέροντα της Ένωσης. Οι επίτροποι διορίζονται από τους επικεφαλής και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Ο κάθε ένας έχει ένα συγκεκριμένο πεδίο αρμοδιοτήτων (για παράδειγμα τοπική πολιτική, εμπόριο, φορολόγηση κτλ.) Η επιλογή των Επιτρόπων πρέπει επίσης να εγκριθεί από το Συμβούλιο.

Οι Επίτροποι τις περισσότερες φορές είχαν κάποιο αξίωμα στη χώρα καταγωγής τους – συνήθως πρόκειται για πρώην υπουργούς. Ωστόσο, η νέα τους θέση απαιτεί να ενεργούν προς όφελος του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρά προς το συμφέρον της χώρας τους. Διορίζονται αμέσως μετά τις Ευρωπαϊκές εκλογές.

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διορίζεται έπειτα από μία μακρά διαδικασία η οποία περιλαμβάνει τόσο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο όσο και το Κοινοβούλιο. Αμέσως μετά την ανάληψη της θέσης, ο Πρόεδρος πρέπει να παρουσιάσει την προτεινόμενη ομάδα και πλατφόρμα του/της. Πράγματι, η πενταετής πλατφόρμα του/της πρέπει να εγκριθεί από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Ο πρόεδρος καθοδηγεί την Επιτροπή και επικυρώνει τα προσχέδια νόμου που υποβάλλει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος επίσης εκπροσωπεί την Επιτροπή σε όλη την επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε όλο τον κόσμο, καθώς παρευρίσκεται σε διεθνείς συναντήσεις κορυφής.

Η Επιτροπή έχει τρεις βασικές αρμοδιότητες:

- **Ισχύς νομοθετικής πρωτοβουλίας:** Οι περισσότερες νομοθετικές πράξεις του Συμβουλίου της Ευρώπης απαιτούν μία αρχική πρόταση από την Επιτροπή. Ωστόσο, υποβάλλεται στην αρχή της επικουρικότητας, δηλαδή η Επιτροπή μπορεί να προτείνει νομοθετικές προτάσεις μόνο στους τομείς όπου θα ήταν πιο αποτελεσματική από την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών.

- **Θεματοφύλακας των Συνθηκών:** η Επιτροπή επιβλέπει τη συμμόρφωση με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία, την εφαρμογή της και του νόμου που απορρέει από αυτήν (κανονισμοί, οδηγίες και αποφάσεις). Μέχρι τώρα, η Επιτροπή συγκεντρώνει πληροφορίες και εκδίδει προειδοποιήσεις και κυρώσεις στα κράτη μέλη, όπου δεν συμμορφώνονται με τις Συνθήκες της ΕΕ. Εάν τα κράτη μέλη δεν ενεργήσουν όπως απαιτείται μετά την προειδοποίηση, η Επιτροπή μπορεί να τους παραπέμψει στο Δικαστήριο της Ευρώπης.
- **Εκτελεστικές αρμοδιότητες:** Η Επιτροπή είναι αρμόδια από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως εκτελεστικό όργανο για τις πολιτικές και τις δράσεις που εγκρίνονται από το Συμβούλιο. Η Επιτροπή εφαρμόζει τον Προϋπολογισμό και διαχειρίζεται τις κοινές πολιτικές της ΕΕ και τα ευρωπαϊκά κονδύλια.

Οι τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

- Τελωνειακή ένωση
- Ορισμός κανόνων ανταγωνισμού για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς
- Νομισματική πολιτική για την ευρωζώνη
- Κοινή αλιευτική πολιτική
- Κοινή εμπορική πολιτική
- Διεθνείς συμφωνίες

Οι τομείς κοινής αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

‘Κοινή αρμοδιότητα’ σημαίνει ότι τόσο η ΕΕ όσο και τα κράτη μέλη μπορούν να υιοθετήσουν νομικά δεσμευτικές πράξεις σε έναν συγκεκριμένο τομέα. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να το κάνουν μόνο εφόσον η ΕΕ δεν έχει ασκήσει τις αρμοδιότητές της ή έχει ρητά παύσει να το κάνει.

- Εσωτερική αγορά
- Κοινωνική πολιτική
- Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή
- Γεωργία και αλιεία
- Το περιβάλλον
- Προστασία καταναλωτή
- Μεταφορές
- Διευρωπαϊκά δίκτυα
- Ενέργεια
- Οι τομείς της ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης
- Δημόσια υγεία

- Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και διάστημα
- Συνεργασία στον τομέα της ανάπτυξης και ανθρωπιστική βοήθεια

Οι τομείς συμπληρωματικών αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αρμοδιότητα να αναλάβει υποστηρικτικές δράσεις, να συντονίσει ή να συμπληρώσει τις δράσεις των κρατών μελών. Κατέχει αυτές τις υποστηρικτικές αρμοδιότητες στους παρακάτω τομείς:

- προστασία και βελτίωση της ανθρώπινης υγείας
- βιομηχανία
- πολιτισμός
- τουρισμός
- εκπαίδευση, επαγγελματική εκπαίδευση, νεολαία και αθλητισμός
- δημόσια προστασία
- διοικητική συνεργασία

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ Συμβούλιο των Υπουργών

Το Συμβούλιο, το οποίο δεν πρέπει να συγχέεται με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο της Ευρώπης, φέρνει κοντά τους υπουργούς των κρατών μελών της ΕΕ, δίνοντας τους τη δυνατότητα να συζητήσουν θέματα της ΕΕ, να πάρουν αποφάσεις και να υιοθετήσουν νομοθεσία. Οι υπουργοί που παρακολουθούν συνελεύσεις του Συμβουλίου εκπροσωπούν τις χώρες τους και δεσμεύονται να εφαρμόσουν τις κοινές αποφάσεις που έχουν παρθεί. Το Συμβούλιο αποσκοπεί στη διαφάνεια: οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται δημόσια και μπορεί κανείς να τις παρακολουθήσει στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου. Οι περισσότερες συνεδριάσεις του Συμβουλίου πραγματοποιούνται στις Βρυξέλλες.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλάζει προεδρία κάθε έξι μήνες. Κατά συνέπεια, κάθε κράτος μέλος αναλαμβάνει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκ περιτροπής.

Το Συμβούλιο διαιρείται σε δέκα ‘συνθέσεις’ που φέρνουν τους υπουργούς των κρατών μελών κοντά σε κάθε έναν από τους ακόλουθους τομείς.

- γενικές υποθέσεις
- εξωτερικές σχέσεις
- οικονομικές και κοινωνικές υποθέσεις
γεωργία και αλιεία
- δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις
- απασχόληση, κοινωνική πολιτική, υγεία και υποθέσεις προστασίας καταναλωτή

- ανταγωνιστικότητα
- μεταφορές, τηλεπικοινωνίες και ενέργεια
- περιβάλλον
- εκπαίδευση, νεολαία, πολιτισμός, πολιτική οπτικοακουστικών μέσων και αθλητισμός.

Το Συμβούλιο έχει πέντε βασικές λειτουργίες:

- έγκριση ευρωπαϊκής νομοθεσίας
- συντονισμός των πολιτικών των κρατών μελών, ειδικά των οικονομικών πολιτικών
- ανάπτυξη της ΚΕΠΠΑ βάσει των οδηγιών που παρέχονται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
- σύναψη διεθνών συμφωνιών ανάμεσα στην ΕΕ και μία ή περισσότερες χώρες που δεν ανήκουν στην ΕΕ/διεθνείς οργανισμούς
- ορισμός του προϋπολογισμού της ΕΕ (σε συνεργασία με το Κοινοβούλιο)

Οι ψήφοι των κρατών μελών δεν έχουν την ίδια βαρύτητα εντός του Συμβουλίου. Σύμφωνα με το εκλογικό σύστημα ειδικής πλειοψηφίας, ο αριθμός των ψήφων που καταμερίζεται σε κάθε κράτος είναι ανάλογος με την επιφάνεια και το μέγεθος του πληθυσμού της.

Η διαδικασία λήψης απόφασης του Συμβουλίου διαφέρει ανάλογα με την περιοχή που αφορά:

- Η ειδική πλειοψηφία απαιτείται (55% των ψήφων υπέρ, αντιπροσωπεύοντας το 65% του πληθυσμού της ΕΕ) όταν ψηφίζουν για θέματα της εσωτερικής αγοράς, τις πολιτικές ή το περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη δεν είναι ίσα, καθώς η ισχύς της ψήφου τους διαφέρει ανάλογα με το δημογραφικό τους βάρος.
- Ο κανόνας της απλής πλειοψηφίας εφαρμόζεται σε αποφάσεις επί της διαδικασίας, όπως είναι οι κανόνες που διέπουν τις ίδιες τις διαδικασίες.
- Η ομόφωνη ψήφος αφορά σε ευαίσθητες πολιτικές όπως την Κοινή εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) ή την φορολόγηση.

Υπάρχει μία μειοψηφία αρνησικυρίας η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τέσσερα κράτη μέλη που αντιπροσωπεύουν το 35% του πληθυσμού. Μόλις φτάσουν το συγκεκριμένο ποσοστό, η νομοθετική διαδικασία διακόπτεται.

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών (ΕΠΠ)

Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών σκοπό έχει να ενισχύσει τους στόχους της Επιτροπής του Ζαν – Κλοντ - Γιουνκέρ (Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής), και συγκεκριμένα: *‘να κάνει την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο δημοκρατική και διαφανή’*. Η ΕΠΠ εισάγει τη συμμετοχική δημοκρατία στη νομοθετική διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχοντας στους Ευρωπαίους πολίτες τη δυνατότητα *‘να εκφράσουν τις ανησυχίες τους με έναν πολύ*

συγκεκριμένο τρόπο και να επηρεάσουν την πολιτική και νομοθετική ατζέντα της ΕΕ. Πράγματι μέσω της ΕΠΠ, οι πολίτες μπορούν να ενημερώσουν την Επιτροπή για ένα συγκεκριμένο θέμα και να την ενθαρρύνουν να υποβάλλει σχετικές νομοθετικές προτάσεις. Παρόλα αυτά, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η Επιτροπή μπορεί να αναλάβει δράση στους τομείς για τους οποίους έχει αρμοδιότητα. Επιπλέον, σε καμία περίπτωση δεν δεσμεύεται να επιφέρει αποτελέσματα, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις των πολιτών. Η ΕΕ έχει διαφορετικούς τύπους αρμοδιοτήτων: αποκλειστική, κοινή και συμπληρωματική. Η Ένωση μπορεί να αναλάβει νομοθετική δράση στους τομείς που έχει αποκλειστική και κοινή αρμοδιότητα – συγκεκριμένα το γεωργία, το περιβάλλον, τη φορολόγηση τη δημόσια υγεία και τις μεταφορές.

Διαδικασία

Μία ΕΠΠ υποβάλλεται από ‘επιτροπή πολιτών’. Η επιτροπή πρέπει να απαρτίζεται από επτά Ευρωπαίους πολίτες, από τουλάχιστον επτά χώρες της ΕΕ. Η επιτροπή πρέπει πρώτα να υποβάλλει την ΕΠΠ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπου αμέσως μετά ξεκινάει απαιτητική διαδικασία διάρκειας 12 μηνών. Η ‘επιτροπή πολιτών’ θεωρείται ο επίσημος διοργανωτής της πρωτοβουλίας και είναι αρμόδιος για τη διαχείριση της διαδικασίας. Ένας αντιπρόσωπος και ένα εναλλακτικό μέλος ορίζονται και εξουσιοδοτούνται να μιλούν εκ μέρους της επιτροπής.

Μόλις η επιτροπή συγκληθεί, τα μέλη της πρέπει να αποφασίσουν το θέμα, τον τίτλο και τους στόχους της πρωτοβουλίας τους. Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να καταχωρηθεί η πρωτοβουλία στην ιστοσελίδα της Επιτροπής. Η καταχώρηση επισημοποιεί την πρωτοβουλία και δίνει τη δυνατότητα στους διοργανωτές της να ξεκινήσουν τη συγκέντρωση δηλώσεων υποστήριξης στο χαρτί ή/και ηλεκτρονικά. Εκείνοι που υπογράφουν την πρωτοβουλία πρέπει να είναι πολίτες της ΕΕ, να έχουν ηλικία ψήφου και να αντιπροσωπεύουν συνολικά τουλάχιστον επτά κράτη μέλη της ΕΕ. Προκειμένου να εξεταστεί μία ΕΠΠ απαιτούνται τουλάχιστον ένα εκατομμύριο υπογραφές.

Σε περίπτωση που συγκεντρωθούν αρκετές υπογραφές, οι οργανωτές της πρωτοβουλίας πρέπει να ζητήσουν από τις εθνικές αρχές κάθε κράτους μέλους στα οποία έχουν συγκεντρωθεί υπογραφές, να επικυρώσουν τις υπογραφές. Αυτό είναι προϋπόθεση για την αποδοχή της ΕΠΠ.

Έπειτα από 12 μήνες εργασιών και τη συλλογή ενός εκατομμυρίου υπογραφών, οι οργανωτές συναντούν τους αντιπροσώπους της Επιτροπής, προκειμένου να καθορίσουν τις λεπτομέρειες της πρωτοβουλίας τους. Θα έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν την πρωτοβουλία κατά τη διάρκεια δημόσιας ακρόασης ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τέλος, θα εκδοθεί απόφαση από την Επιτροπή, η οποία ενδέχεται – αλλά σε καμία περίπτωση δεν απαιτείται – να υποβάλλει νομοθετική πρόταση σε απάντηση της ΕΠΠ. Σε περίπτωση που η Επιτροπή αποφασίσει να υποβάλλει ένα σχέδιο νόμου, τότε η νομοθετική εργασία θα ξεκινήσει σε συνεργασία με τους άλλους δύο νομοθετικούς θεσμούς της ΕΕ – το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο.

Πηγές και Βιβλιογραφία

Ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, «Τι κάνει για μένα η Ευρώπη;»:

<https://what-europe-does-for-me.eu/el/portal>

Ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, επίσημο αρχείο της Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών:

<https://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/successful>

Ιστοσελίδα «Αποκωδικοποιώντας την Ευρώπη»: <https://decodeursdeleurope.eu/>

Ιστοσελίδα των επίσημων δημοσιεύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

<https://publications.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/d5c945cb-06ba-11e6-b713-01aa75ed71a1>

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν αποτελεί αποδοχή ή μη του περιεχομένου, το οποίο εκφράζει αποκλειστικά την άποψη των συγγραφέων και η Επιτροπή δε μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται.

Μουσικό Σχολείο Ηρακλείου

mousiko.gr@gmail.

